KEVÄT 2015

SISÄLLYS

Lars Huldén
YHÄ MENNÄÄN ETEENPÄIN 2

Jouni Inkala
VAKIOT JA MUUTTUJAT 4

Lauri Mäkinen
ÄLYKKÄÄT KUIN KÄÄRMEET, VIATTOMAT KUIN KYYHKYSET 6

Aki Ollikainen
MUSTA SATU 8

César Aira
MITEN MUUTUIN NUNNAKSI / SYNTYMÄPÄIVÄ 10

Lena Andersson
VAILLA HENKILÖKOHTAISTA VASTUUTA 12

Milan Kundera
MERKITYKSETTÖMYYDEN JUHLA 14

George Saunders
JOULUKUUN KYMMENES 16

Ljudmila Ulitskaja
TYTTÖLAPSIA 18

Tuula Arkio
JYVIÄ NOKKIMASSA
Taide-elämää meillä ja muualla 20

Anne Berest – Audrey Diwan – Caroline de Maigret – Sophie Mas
PARIISITAR
– missä ja milloin vain 22

Antti Eerola
PUNAPAIDOISTA HUUHKAJIKSI
Suomen jalkapallomaajoukkueen historia 24

Markku Kuisma – Pekka Seppänen
SUOMEN PAHIMMAT BISNESMOKAT
Tarinoita huippujohtamisesta 26

Aleksi Mainio
TERRORISTIEN PESÄ
Suomi ja taistelu Venäjästä 1918–1939 28

Katja Pantzar
HELSINKI BY LIGHT 30

UUTISIA JA PALKINTOJA 32

KUVIA MATKAN VARRELTA 34

POKKARIT 40

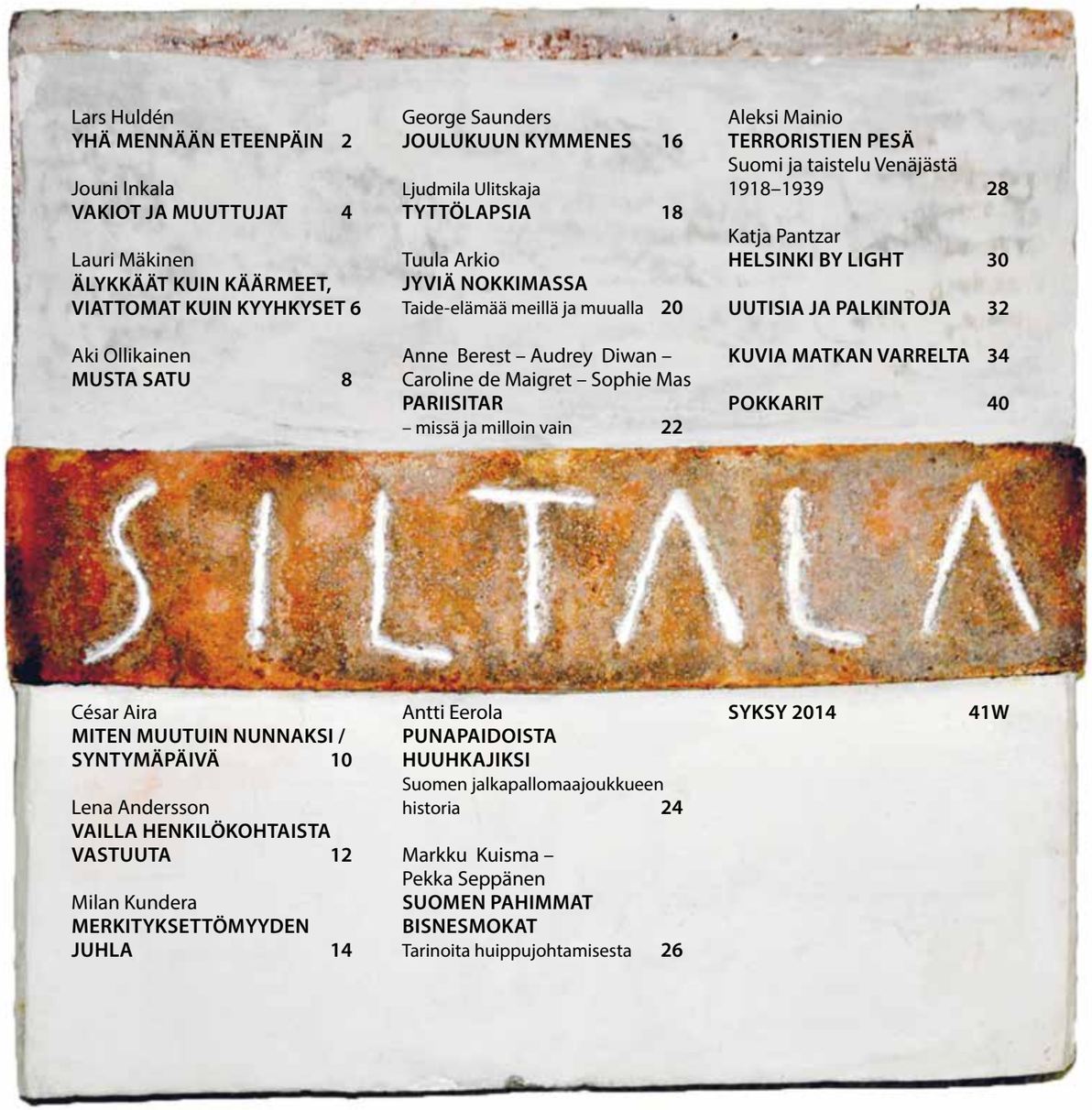

SYKSY 2014 **41W**

Kannen kuva Elina Warsta

LUKURAUHAA

Kun joku kirja alkaa oikein kunnolla myydä, kustantamoissa iloitaan myynnin tuomasta rahasta.

Raha, jonka kirjailija ja kustantamo saavat, mahdollistaa työn jatkamisen. Kirjailija pystyy kirjoittamaan tuskailematta talousasioitaan, ja kustantamo tekemään uusia kirjoja.

Kustantamoissa nimittäin työskentelee ihmisiä, jotka rakastavat kirjoja. Ja lukemista.

Niinpä huoli, jota kirjojen kokonaismyynnin lasku aiheuttaa, on huolta myös siitä, että ihmiset lukevat vähemmän, käyttävät aikaansa lukemiseen vähemmän kuin ennen.

Sillä lukeva ihminen soisi kaikkien muidenkin tuntevan onnea, jonka lukeminen tuo: Keskittyminen kirjaan rauhoittaa. Ja rauha tuo onnellisuutta.

Vuosi 2015 on nimetty Kirjan vuodeksi. Sen kunniaksi Suomen Kirjasäätiö, jonka hallituksessa istuu kirjallisuutta ja lukemista rakastavia ihmisiä kotimaisista kustantamoista, haluaa muistuttaa kirjan ääreen rauhoittumisen ihanuudesta.

Siksi helmikuun toisena sunnuntaina (8.2.) kutsutaan kaikkia viettämään **Lukurauhan päivää**.

Lukurauhan päivänä ei tarvitse tehdä mitään erikoista – vain lukea. Ihan vain yksin. Tai yhdessä perheen, ystävien ja kavereiden kanssa. Kylään voi kutsua ystävän tai ystäviä, jotka tuovat oman kirjan mukaansa, tai sitten kirjat voi valita kyläpaikan kirjahyllystä. Jokainen voi lukea omaa kirjaansa kaikessa hiljaisuudessa. Tai joku voi lukea muille ääneen.

Lukurauhan päivänä voi lukea ääneen lapselle, joka ei vielä osaa lukea ja vanhukselle, joka ei enää jaksa lukea.

Tapoja viettää päivää on niin monta kuin on sen viettäjää.

Tärkeintä on että Lukurauhan päivänä ihminen unohtaa muun ja keskittyy vain kirjaan, vain lukemiseen.

Läsrо
LUKURAUHA

Facebook / Lukurauha

Peace!

Reetta Ravi
tiedottaja

Lukurauhaan voi syventyä missä ja milloin vain, vaikka kesken työpäivän Siltalan toimistolla.

KUVA: CHARLOTTA BOUCHT

LARS HULDÉN (s. 1926 Pietarsaaressa) työskenteli pohjoismaisen filologian professorina Helsingin yliopistossa vuosina 1964–1989. Hänen tutkimuskohteitaan ovat olleet paikannimet ja murteet sekä C. M. Bellmanin ja J. L. Runebergin tuotanto. Huldénin kaunokirjallinen tuotanto sisältää lyriikkaa, proosaa ja näytelmiä. Viimeksi häneltä on suomennettu runokokoelma *Ei tähtiä tänä yönä, sir* (2014).

Alkuteos: *Kroppen sig framåt lutar*
Suomentanut Pentti Saaritsa
ISBN 978-952-234-265-2 • KL 82.2
Nid. • 108 sivua
Graafinen suunnittelu Anders Carpelan

Ilmestyy tammikuussa

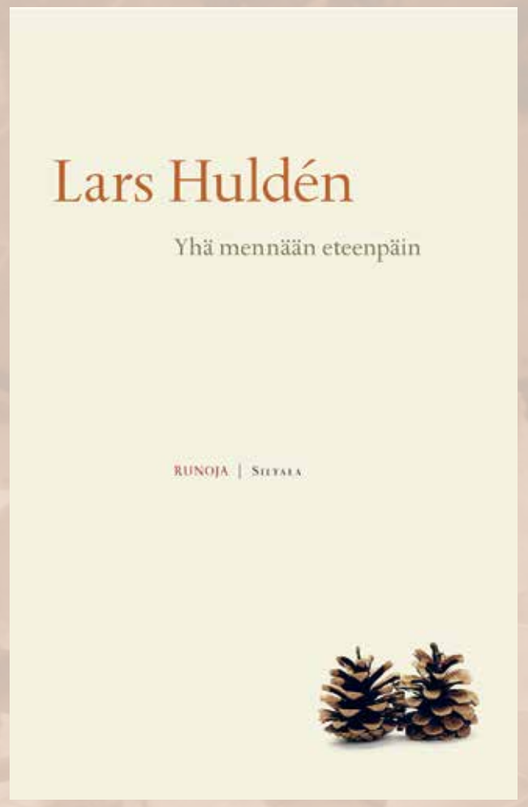

Lars Huldénin edellisestä kokoelmasta *Ei tähtiä tänä yönä, sir* kirjoitettiin:

”Äänenpainot vaihtelevat lempeästä ironiasta täyteen resignaatioon, yhteiskuntasatiirista seesteisyyteen. Onneksi vaihtuvat, sillä siinä piilee tämän valikoiman suola [--] Jos runot ensi alkuun taipuvatkin kuoleman edessä alistumiseen, saavat pelkistyneet säkeet kuin vaivihkaa lisää voimaa.”

– JUKKA KOSKELAINEN, HS

”Ei tähtiä tänä yönä, sir *on kirja, joka saa lukijan mietteisiinsä ja joka hiljaisella tavalla ohjaa meitä muiden kuuntelemiseen ja huomioonottamiseen. Mutta teos ei ole mikään käytösopas. Huldénilla on tallella ironiansa, yllättäviin perspektiiveihin yltävä silmänsä, kykynsä muuttaa lukijan odotukset yhdellä ainoalla sanalla. Kaikki se mikä on niin pitkään tehnyt hänestä merkittävän runoilijan.”*

– MICHEL EKMAN, HBL

LARS HULDÉN

Yhä mennään eteenpäin

Lars Huldénin uusi kokoelma lainaa nimensä ja tunnelmansa Bellmanilta: teos on leikkisä, laulava ja ällistyttävä.

Ote kirjasta **Yhä mennään eteenpäin**

Viimeinen kesä –
yksi viimeisistäni tai
yksi myöhemmistäni joka tapauksessa –
se tuli ja se meni,
ennen kaikkea meni.

On sen täytynyt tulla myös,
mutta minulla ei ollut enää kykyä
kokea sen eri vaiheita,
kuten sitä että sade
joka oli alkanut niin hiljaa yöllä
– vai oliko siinä vähän ukkostakin mukana –
että se oli lakannut
kun heräsin,
että saatoin mennä ulos
ja istahtaa aurinkoon
useammaksikin päiväksi,

että maasta kasvoi sieniä,
nuoruuttaan tuoreita,

että ensimmäinen kirkas syyspäivä
oli jo ehtinyt tänne.

*

Sytytän lampun yöllä
voidakseni katsoa kelloa.
Tuntuu järkevältä
aloittaa päivä
sytyttämällä tuli hellaan.

Jos tietäisin kenelle puhun
olisi helpompi löytää sanat.
Mutta kun en tiedä kenelle puhun
ja kuka ylipäänsä kuuntelee
mitä minä sanon tai osaa edes lukea kirjoitetun,
minun täytyy osoittaa sanat itselleni,
joka ymmärtää äänettömätkin sanat ja osaa
sekä lukea että kirjoittaa.

Sallikaa minun aloittaa ajasta.
Aika on liikettä.
Sitä mikä ei liiku
ei ole olemassa.
Tämä pätee kaikkeen
pienimmästä suurimpaan.
Alussa ei ollut mitään.
Sitten kuului huuto
jota ei koskaan kuulu uudestaan.
Niin syntyi liike, aika ja samalla kertaa
väistämättä tila
ja sisältö, koska liikettä
eikä tilaa voi olla olemassa
ilman sisältöä.
Ja kehitys alkoi
ja johti vähitellen edelleen
sinuun ja minuun.
Usko jos haluat,
heitä sikseen jos haluat.

Todennäköisesti kysyt, kuka oli se
joka huusi, ja minä vastaan että
sitä en tiedä. Huutava oli
ehkä oma huutonsa ja sitten poissa.
Monikin seikka viittaa siihen.

KUVA: LAURA MALMIVAARA

JOUNI INKALA on yksi kansainvälisesti tunnetuimmista runoilijoistamme, joka kutsuttuna ja moniaalle haluttuna vieraana on vienyt suomalaista runoutta maailmalle erilaisissa tapahtumissa ympäri Eurooppaa. Vuosina 2013–2014 häneltä ilmestyi valikoima runoja sekä saksaksi että unkariksi, aiemmin hänen yksittäisiä runojaan on käännetty 20 kielelle.

ISBN 978-952-234-282-9 • KL 82.2
Nid. • 62 sivua
Graafinen suunnittelu Marjaana Virta

Ilmestyy maaliskuussa

…pysyvä todistus auringon vedystä…
…olemme kaikki tulleet tähtipölystä…

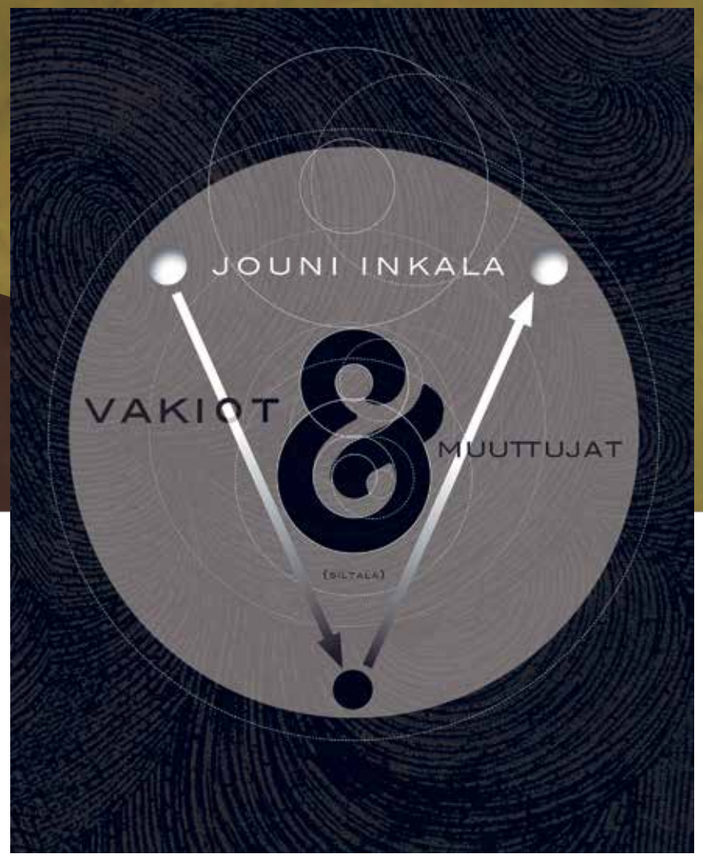

Ote kirjasta **Vakiot ja muuttujat**

Nina Simonelle

Aurinko, pilvet, ympäröivät tänään *kuten silloin kun poika ensi kerran astui kehään*
ja mietteet, niiden ääni on kuin soul-laulajan *joka viettelee kehräten kapakan*
ja antaa kuulua sen, minkä tuntee luissaan jokainen, *jokainen joka kirjoittaa alle: ihminen.*
Niin jäävät sanat, vaikka lohduttaja katoaa, *ja kamppailija kunnioittaa toista kamppailijaa*
sillä vaikka ihminen toisinaan luisuukin eksyksiin, *on kiinnitetty navigaattorit vastauksiin*
etsimään häntä jos hän vain tarraa toiveisiin, *jos niin on oltava, olkoon niin.*

(loogisesti)

Taivas on muuttunut valkokankaaksi
ja sen alla rouva z astuu koko ajan pidempiä askeleita poispäin.
Pilvet ovat muuttuneet thairavintolan tarjoamiksi
moljuiksi etanoiksi, ja herra y, matematiikan professori
maksoi niistä kovan hinnan. Hän on muuttujan
ja vakion kansainvälinen spesialisti. Hänellä on ollut tapana pitää puoliaan
alan konferensseissa, ja tähän asti
myös ravintoloissa, sekä pitää puolisoaan z, vakiona, joka hoitaa
kotona niin ja niin monta asiaa ja niin poispäin. Nyt rouva z
harhailee valkokankaan alla, ei valkokankaalla, poispäin,
ja professorilla on vastassaan muuttujien muuttuja
kaaviossa, joka pakenee kaikkia aikaisempia ratkaisuja.
Kun he kävelevät kotiin ravintolasta hänen
tajunnassaan siirtyilevät säkeet ”Polttava itsesyytösten tuska /
joka katoaa vasta dementiassa tai kuolemassa”,
mikään muu ei tuo professorille lohtua nyt
kookosmaidon maun viipyessä suussa (moljuiksi jääneet etanat
uivat siinä) kun hän katsoo puolisonsa, z, poissaolevia silmiä
ja näkee omiensa heijastuksen pupilleissa, muuttujan h – jonka olemassaolon hän kiisti
vuosikausia kymmenissä kansainvälisissä artikkeleissaan kiivaasti, yleensä huutaen, aina
voittoisasti, runtaten kaikki vastustajansa ammatilliseen unohdukseen.
Yksi heistä hirttäytyi. Toinen mykistyi. Kolmas vaihtoi alaa.
Neljäs päätti kostaa – ja muutti hänen sisälleen.

JOUNI INKALA

Vakiot ja muuttujat

Yhdennessätoista runokokoelmassaan *Vakiot ja muuttujat* Jouni Inkala kuljettaa sekä yksittäisten runojen että kokonaisten runosarjojen sydämessä näkemystä matemaattisten käsitteiden vaikutuksesta elämämme ja arkipäiviemme kulissien takana. Maailmaan ja ihmisenä olemisen rakenteisiin on piiloutunut vakioita ja muuttujia, joiden salaista temmellyskenttää Inkala tarkastelee välillä ilakoiden, välillä vakavammin sävyin, aina oivaltaen ja elämyksiä tarjoten.

Samaa vakioiden ja muuttujien tematiikkaa noudattaa myös runojen muotokieli, nykyrunoudessa vakioksi muodostuneesta suorasanaisuuden mullasta puhkeaa pitkin kokoelmaa soinnutettuja muuttujia, jotka varioivat ja virkistävät kokonaisuutta. Lukukokemuksesta muodostuu löytöretki, jonka seurauksena maailman näkee hieman toisin, niin kuin syvien kokemusten jälkeen aina.

”Jouni Inkala kuuluu Skandinavian merkittävimpiin ja omaperäisimpiin runoilijoihin.”

– VERLAG DAS WUNDERHORN

LAURI MÄKINEN

Älykkäät kuin käärmeet, viattomat kuin kyyhkyset

esikoisromaani

”Tobias kääntää katseensa takaisin palaneeseen kappeliin ja toivoo, että hahmo olisi poissa, että se olisi ollut vain mielikuvituksen tuotetta. Toive on turha, hiiltynyt ruumis istuu yhä penkillä ja kurkottaa kohti pelastusta, jota ei koskaan tavoittanut.”

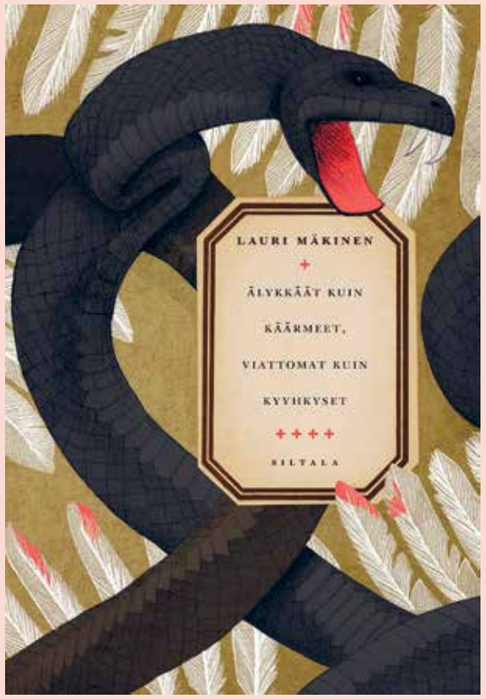

Lounais-Afrikka, Ambomaa, marraskuu 1924. Suomalaisten lähetyssaarnaajien rakentama kappeli palaa keskellä yötä, pihalla makaa pahoin palanut nainen, kappelin sisällä istuu hiiltynyt tuntematon ruumis. Pastori Tobias Johanssonin vanhuudenpäivät lähetyskentällä muuttuvat hetkessä levollisesta rutiinista kaaokseksi. Hän yrittää pelastaa syyttömän naisen kuolemantuomiolta ja tulee samalla kaivaneeksi esiin päivänvaloa kestämättömiä asioita, jotka lopulta muuttavat niin Tobiaksen kuin koko lähetysaseman kohtalon.

Lauri Mäkisen esikoisromaani *Älykkäät kuin käärmeet, viattomat kuin kyyhkyset* on vakuuttava taidonnäyte, yhtä aikaa kekseliäs murhamysteeri ja herkullinen lukuromaani, joka vie lukijansa keskelle elävästi kuvattua suomalaisten lähetystyöntekijöiden arkea 1900-luvun alun Ambomaalla. Luterilaisten, katolisten ja anglikaanien taistelu reviireistä ja paikallisen väestön sieluista, lähetyssaarnaajien suhteet kuninkaiden hoveihin, näkijöiden juonittelut ja eri osapuolia ajavat inhimilliset motiivit muodostavat jännitysnäytelmän, johon tuovat lisämaustetta eksoottinen miljöö ja uskottava ajankuva.

Taustatyönsä huolellisesti tehneenä Mäkinen onnistuu luomaan tarinastaan kokonaisuuden, jossa historia ja mielikuvitus sulautuvat saumattomasti yhteen. Tuloksena on toinen toistaan kiinnostavampien henkilöhahmojen kansoittama mieleenpainuva tarina, jonka lukemista ei malta lopettaa ennen kuin viimeisen sivun jälkeen on pakko.

”Näkijä vetää veitsen nuotiosta ja asettaa sen varovasti tunnustellen keppien päälle. Väkijoukosta kuuluva mutina aaltoilee ilmassa vuoroin voimistuen ja heiketen. Kuuma terä saa puun savuamaan. Yksi keppi, kolmas vasemmalta, alkaa tupruttaa. Savu sankkenee ja kieppuu ilmassa, keppi syttyy palamaan. Näkijän silmät rävähtävät auki, yleisö kohahtaa ja alkaa supista. Nankalu nousee ylös, hänen katseensa kiertää pihaa, hän huutaa nimen. Se kaikuu Tobiaksen korvissa, toistuu kuin pään sisällä kiertävä aalto, pilkallinen epäusko vaihtuu kauhuksi. Nankalu on nimennyt syyllisen.”

Ote kirjasta **Älykkäät kuin käärmeet, viattomat kuin kyyhkyset**

Tobias on yhtäkkiä täysin hereillä, hän kavahtaa istumaan ja kuuntelee. On aivan hiljaista, kuin äskeinen ääni olisi ollut vain unta. Tobias alkaa rauhoittua, muistaa jo hengittää. Sitten oveen lyödään uudestaan. Kirsti on myös herännyt, Tobias näkee pimeänkin läpi vaimonsa pelästyneen ilmeen. Hän nousee kiireesti vuoteesta ja hapuilee kädellään sängyn jalkopäätä, löytää viimein housut ja kiskoo ne jalkaansa. Tobias rauhoittelee Kirstiä, sanoo että ei ole hätää, että kaikki on hyvin. Sitten hän kaivaa revolverinsa yöpöydän laatikosta.

Oveen hakataan taas, ääni käy yhä kärsimättömämmäksi. Tobias sytyttää öljylampun, huutaa olevansa tulossa ja kiiruhtaa eteiseen. Rauhallisiksi ja rutiininomaisiksi muuttuneet vanhuusvuodet lähetyskentällä olivat saaneet hänet unohtamaan, miltä pelko tuntuu. Aseen paino kädessä on vieras, jämäkäksi tarkoitettu kysymys kuulostaa omissakin korvissa heiveröiseltä ja säikähtäneeltä.

– Kuka siellä?

– Martta.

Helpotus valtaa Tobiaksen. Hän nostaa salvan paikaltaan, avaa oven ja kurkistaa ulos kuistille. Martan nutturasta paenneet mustat kiharat heilahtelevat laiskan tuulen mukana, öljylampun valo paljastaa hätääntyneen olemuksen. Tobiaksen helpotus vaihtuu hetkessä pahan aavistukseksi.

– Pastori Johansson, kappeli palaa, se on ilmiliekeissä!

Tobias tuijottaa Marttaa hetken epäuskoisena, sitten hän kiskaisee takkinsa ja hattunsa eteisen naulakosta ja ryntää kuistille. Kaukana öisellä tasangolla pimeyden keskellä näkyy loimuava piste. Tobias juoksee hevosaitaukselle, hauraaksi kulottunut ruoho rohahtaa tomuksi saappaiden alla, kysymysten tulva velloo päässä. Miten kappeli on voinut syttyä? Se on ollut tyhjillään jo vaikka kuinka kauan, kukaan ei ole käynyt siellä pitkään aikaan. Salama ei ainakaan ole voinut aiheuttaa tulipaloa, sateet eivät ole vielä alkaneet, ukkosia ei ole ollut. Viimeinen ajatus tuo mukanaan epätoivon. Kuivaa kautta on jatkunut jo pitkään, vesikaivannot ja kaivot ovat aivan viimeisillään. Vettä ei ole minkäänlaisiin sammutustöihin.

Hevosen satulointi tuntuu kestävän ikuisuuden, Tobiaksen kädet vapisevat hänen kiskoessaan vyötä tiukemmalle. Joakim katsoo isäntäänsä mustilla silmillään, se ihmettelee miksi se on herätetty keskellä yötä. Tobias taluttaa hevosensa ulos aitauksesta ja kampeaa itsensä satulaan.

– Martta, mene herättämään Nurkka! Pyydä häntä tuomaan kärryt ja ihan mitä tahansa, mistä voisi olla apua. Minä menen katsomaan, onko mitään tehtävissä.

Martta nyökkää, kääntää hevosensa ja katoaa pimeyteen. Tobias survaisee kantapäänsä Joakimin kylkiin ja kiihdyttää laukkaan. Loimuava piste kasvaa lähestyessään, ilmassa haisee savu, taivas alkaa pudottaa keveänä leijailevaa tuhkaa.

Perille saavuttuaan Tobias tyynnyttelee tulenlieskojen säikäyttämää hevostaan. Sitten hän kääntyy katsomaan kappelia, jonka oli rakentanut kauan sitten Iisakki Jetsun kanssa. Katon tukihirret palavat ikkunan takana, maassa lojuu särkynyttä lasia, kuumuus iskee ruumista vasten. Tobias nostaa paidanhihan suunsa eteen ja lähtee kiertämään liekehtivää talonrankaa. Etupihalla hän pysähtyy.

Hiekalla makaa nainen kyljellään, kasvot ovat kääntyneet hankalannäköisesti kohti taivasta. Tobias säntää pahasti palaneen naisen luo ja pudottautuu polvilleen. Inene Kamenjentyttärellä on yllään leninki, joka on joskus ollut punainen ja näyttävä, mutta muuttunut nyt reikäiseksi ja mustuneeksi rievuksi. Ranteissa ja kaulassa on kuparikoruja sekä helmiä, leveälierinen hattu on lentänyt päästä kauemmas hiekalle. Kyyneleet nousevat Tobiaksen silmiin, hätä saa ruumiin tuntumaan raskaalta. Vapisevin käsin hän riisuu takin yltään ja asettelee sen hellästi Inenen päälle, peittää hänen kasvonsa.

KUVA: LAURA MALMIVAARA

LAURI MÄKINEN (s. 1978) on helsinkiläinen yhteiskuntasuhdekonsultti ja kirjailija. Hän on työskennellyt kansainvälisessä tupakkayhtiössä Pohjoismaissa ja Baltiassa, kuljetusalalla Pietarissa sekä Suomen Moskovan-suurlähetystössä. Hänellä on kaksi korkeakoulututkintoa, ensimmäinen kansainvälisessä politiikassa ja toinen kauppatieteessä. Hänen perheeseensä kuuluu vaimo, kaksi lasta, kultainennoutaja ja farmariauto.

ISBN 978-952-234-229-4 • KL 84.2
Sid. • 300 sivua
Graafinen suunnittelu Elina Warsta

Ilmestyy helmikuussa

AKI OLLIKAINEN

Musta satu

Jos Jumala katselee heitä pilven reunalta juuri nyt, näyttävät he varmaan russakoilta herran tee-lautasella. Mutta ehkä Jumala on juuri häpeissään kääntänyt katseensa pois Tattarisuolta.

Hartaasti odotetussa toisessa romaanissaan Aki Ollikainen johdattaa lukijansa Tattarisuolle, jolla on oma erityinen ja synkkä maineensa suomalaisessa rikoshistoriassa. *Mustan sadun* nykyhetkessä romaanin kertojan perhe on hajonnut, vaimo ja poika lähteneet. Todellisuus on vääntynyt sijoiltaan ja menneiltä sukupolvilta periytyneet selvittämättömät tragediat alkaneet vallata ajatuksia. Monet polut tuntuvat johtavan Tattarisuolle, paikkaan jossa Noita-Kalliona tunnettu mies aikoinaan harjoitti mystisiä menojaan.

Toisella aikatasolla lukija saa seurakseen Heinon, pirtun salakuljetusta 1930-luvun Helsingissä harjoittavan trokarin. Heinolla on perhe, vaimo ja poika, asiat kutakuinkin mallillaan – mutta sitten iskee peri-inhimillinen ahneus, niin rakkaudessa kuin rahassakin, ja Heinon itsekkyys ja varomattomuus aiheuttavat sukupolvesta toiseen ulottuvan ketjureaktion, jonka alku- tai päätepiste – näkökulmasta riippuen – löytyy öiseltä Tattarisuolta.

Musta satu on synkänkaunis romaani hajoamisesta niin yksilön, perheen, sukupolvien ketjun kuin yhteiskunnankin tasolla. Menneisyys muovaa meidät tavalla tai toisella. Ja jokaisen sisältä löytyy Tattarisuo, pimeä kohta, johon ehkä uppoaa, josta ehkä jonakin päivänä nousee mittaamattomien aarteiden arkku.

Ollikaisen kiitetyn esikoisromaanin *Nälkävuoden* (2012) tapaan *Musta satu* hurmaa helmeksi hiotulla kielellään ja koskettavilla kohtaloillaan. Näennäisen pienestä romaanista kasvaa suuri ja moniin suuntiin aukeava kertomus.

”Esikoisteoksena Nälkävuosi *ei suinkaan ole lupaus vaan paljon sitä enemmän, raskaan sarjan näyttötyö.”*

– ERKKI KANERVA, TURUN SANOMAT

”Tämän kevään yksi merkittävimmistä ja hienoimmista romaaneista.”

NADJA NOWAK JA SEPPO PUTTONEN, YLEN KULTTUURI

”Nälkävuosi *on varmoin ottein kirjoitettu ja koskettava historiallinen pienoisromaani. Myös rakenteellisesti ja kielellisesti se on kiinnostava kaunokirjallinen debyytti.”*

– HELENA RUUSKA, HELSINGIN SANOMAT

Ote kirjasta **Musta satu**

Sade lakkasi, valo tulvi maailmaan kuin avattuun sardiinirasiaan ja teki väreistä epätodellisen syviä. Nousin autosta, vaihdoin tennarit Hai-saappaisiin, työnsin muutaman oluen evääksi taskuihin ja lähdin rämpimään metsän läpi.

Tulin pienelle purolle, jonka yli oli asetettu sillaksi vanha sohva. Vesi solisi unettavasti, pohjalla erottui euron, kymmenen ja kahdenkymmenen sentin kolikoita. Tuskin olivat tippuneet muinaisesta aarrekirstusta. Joku käytti paikkaa yhä toivomuslähteenä. Mitä tällaisessa paikassa mahdettiin toivoa?

Puron jälkeen aluskasvillisuus väheni, metsä muuttui koivikkosaliksi. Lähellä lähdettä oli asunnottoman maja, trukkilavoista, suojapeitteestä ja aaltopellistä kyhätty. Sisällä näytti olevan lämmönlähteenä kamiina, ainakin katon läpi sojottavasta piipusta päätellen.

Majan ympärillä lojui tyhjiä einespitsapaketteja ja olutpulloja, muutaman Virosta haetun vodkapullon kuoretkin. Itse isäntä ei ollut paikalla, enkä oikeastaan häntä kaivannut. Vaikka toisaalta olisi ollut mielenkiintoista kuulla, millaista oli asua juuri tämän lähteen rannalla. Paikan historian mies arvatenkin tunsi, sillä koivuun nojaavaan vanerilevyyn oli spreijattu suttuinen pentagrammi.

Sihautin yhden evääksi ottamani oluttölkin auki ja kävelin lähteelle, en halunnut jäädä kenenkään pihapiiriin. Istuin kyykkyasennossa lähteen reunalla ja katselin sen pintaa. Rutistin oluttölkin kasaan ja yritin viskata sen vastarannalle. Tyhjä tölkki ei kuitenkaan lentänyt niin kauas, vaan jäi kellumaan veteen. Kirosin puoliääneen.

Koetin kuvitella lammen rannalle irvokkaat noitamenot. Minua kiehtoi kaikki tuo ihmismielen pimeä kuona-aines, joka pääsi valloilleen Euroopan surullisilla, suruttomilla syrjäseuduilla - samaan aikaan, kun sivistyneen maailman sydämessä marssittiin tiukassa järjestyksessä soihtukulkueena kohti Nürnbergin puoluepäiviä.

Uitin kättäni lähteessä. Tuntui kuin veden mustuus olisi lähtenyt kohoamaan sormiani pitkin, ylös käsivartta, se imeytyi sisääni ja levisi verenkierron mukana ympäri kehoani. En silti saanut nostetuksi kättäni lähteestä. Katselin kuvajaistani ja äkkiä vedenpintaan kuvani taakse ilmestyi tumma hahmo. Olin kaatua säikähdyksestä lähteeseen.

”Helvetti”, parahdin.

”Sitä samaa”, käheä ääni vastasi.

● ● ●

”Suhteellisen luottavaisena uskallan jo tässä vaiheessa vuotta väittää, että Nälkävuosi *on vuoden paras esikoisromaani. Kysymys lienee vain siitä kuinka monen vuoden.”*

– JUSSI AURÉN, SATAKUNNAN KANSA

”Mistä näin valmiita esikoiskirjailijoita oikein tulee?”

– SINIKKA VIIRRET, KAINUUN SANOMAT

”Hienosti rakennettu kokonaisuus, kuin jo kokeneen kirjoittajan teos, realistinen ja ulkoisia mittojaan suurempi pienoisromaani.”

– HELSINGIN SANOMIEN KIRJALLISUUSPALKINNON PALKINTOLAUTAKUNTA

KUVA: LAURA MALMIVAARA

AKI OLLIKAINEN (s. 1973 Äänekoskella) opiskeli Jyväskylän yliopistossa pääaineenaan yhteiskuntapolitiikka. Valokuvaajan ammattitutkinnon hän suoritti vuonna 2007. Hän työskenteli pitkään toimittajana paikallislehdessä Kolarissa, josta hän muutti perheineen Sammattiin Eeva Joenpellon kirjailijakotiin vuonna 2012. Hänen samana vuonna ilmestynyt esikoisromaaninsa *Nälkävuosi* sai Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinnon. Teos oli myös Finlandia-palkintoehdokas. Blogien pitäjät palkitsivat *Nälkävuoden* vuoden parhaana kotimaisena kaunokirjana.

ISBN 978-952-234-284-3 • KL 84.2
Sid. • 170 sivua
Graafinen suunnittelu Elina Warsta

Ilmestyy huhtikuussa

KUVA: TAINA VÄRRI

CÉSAR AIRA (s. 1947) on tuottelias kirjailija. Vuodesta 1975 alkaen häneltä on julkaistu yhteensä seitsemisenkymmentä pienoisromaania ja esseeteosta. Viime vuosina Nobel-veikkailuissa mukana ollut, Buenos Airesissa asuva Aira tunnetaan metafysiikkaa, realismia, pulp fictionia ja dadaismia yhdistelevästä tyylistään. Suomeksi häneltä on ilmestynyt tätä ennen kaksi teosta, jotka sisältävät yhteensä neljä pienoisromaania: *Varamo / Maisemamaalari* (2012) ja *Aaveet / Kirjailijakokous* (2013).

Alkuteokset: *Cómo me hice monja / Cumpleaños*
Suomentanut Pentti Saaritsa
ISBN 978-952-234-226-3 • KL 84.2
Sid. • 190 sivua
Graafinen suunnittelu Marja-Leena Muukka

Ilmestyy huhtikuussa

Ote kirjasta **Miten muutuin nunnaksi / Syntymäpäivä**

Menimme jalan erääseen jäätelöbaariin jonka olimme panneet merkille jo edellisenä päivänä. Astuimme sisään. Hän tilasi itselleen viidenkymmenen centavon annoksen pistaasilla, kermavaahdolla ja whiskymandariinilla, ja minulle kymmenen centavon mansikkajäätelön. Ruusunpunainen väri viehätti minua. Olin hyvin vastaanottavaisella mielellä. Palvoin isääni. Arvostin kaikkea häneltä saamaani. Istuimme puistokäytävän penkillä: vielä siihen aikaan Rosarion keskustassa kasvoi plataaneja. Seurasin tarkasti isää, joka hetkessä oli hotkaissut annostaan koristavan vihreän kermavaahtotöyhdön. Minä täytin lusikkani äärimmäisen varovasti ja vein sen suuhuni.

Niin pian kuin ensimmäiset hiukkaset olivat sulaneet kielelleni tunsin äärimmäistä inhoa. En ollut ikinä maistanut mitään niin vastenmielistä. Minä olin melko huono syömään, ja aika taitava näyttelemään pahoinvoivaa kun ruoka ei maittanut; mutta tämä ylitti kaiken mitä olin koskaan kokenut; nyt nekin liioittelevat elkeet, joita en ollut koskaan kehdannut esittää, tuntuivat liiankin sopivilta tilanteeseen. Sekunnin murto-osan ajattelin salata koko asian. Isä oli niin kovasti kuvitellut tuottavansa minulle iloa, ja se oli niin harvinaista hänessä, etäisessä, kiivaassa ja hellyyttä kaihtavassa miehessä, että tämän tilaisuuden torjuminen tuntui minusta synniltä. Mielessäni käväisi hirveä vaihtoehto syödä koko jäätelö vain tehdäkseni hänelle mieliksi. Kupponen oli kuin sormustin, kaikkein pienin lastenannos, mutta nyt se näytti minusta tynnyriltä.

En tiedä olisiko sankarillisuuteni riittänyt siihen, mutta en pystynyt edes panemaan sitä koetukselle. Ensimmäinen suupala oli tahtomattani vääntänyt naamalleni sellaisen inhon virneen ettei isä voinut olla huomaamatta sitä. Se oli lähes liioiteltu irvistys, jossa fysiologiseen reaktioon liittyi vielä psyykkinen pettymys, pelko ja traaginen surumieli siitä etten pystynyt seuraamaan isääni edes tällä nautinnon polulla. Olisi ollut mieletöntä yrittää kätkeä sitä; en pystyisi siihen vielä tänäkään päivänä, koska tuo irve ei ole häipynyt kasvoiltani.

- Mikä sinun on?

Hänen äänensävystään kuulsi jo kaikki mitä sitten seurasi.

Normaalioloissa itku olisi estänyt minua vastaamasta hänelle. Minulla oli likimain aina vedet silmissä kuten niin monilla yliherkillä lapsilla. Mutta jo kurkkuun saakka ehtinyt hirveä maku kimposi nyt takaisin kuin pyssyn suusta ja olin kuin sähköiskun saanut.

- Aagh…
- Mitä?
- Se on… pahaa.
- On mitä?
- Pahaa! – minä vinkaisin epätoivoissani.
- Etkö muka pidä jäätelöstä?

• • •

(Ote romaanista *Miten muutuin nunnaksi*)

CÉSAR AIRA

Miten muutuin nunnaksi / Syntymäpäivä

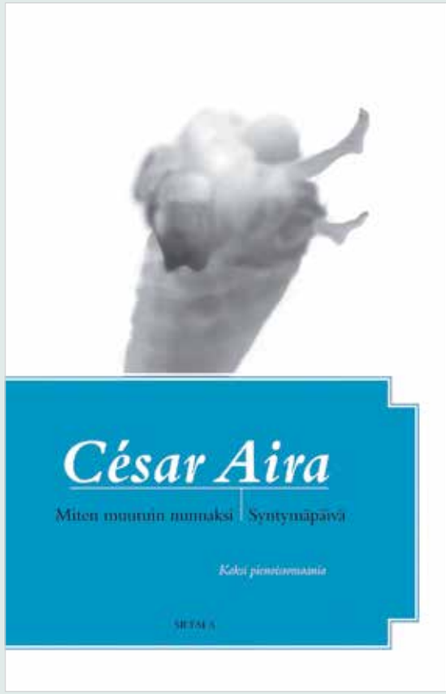

”Argentiinalaisen avantgardistin pienoisromaanit ovat loistavia ja totaalisen käsittämättömiä.”

– MIINA SUPINEN, ME NAISET -LEHTI

”Tarinani, tarina siitä ’miten muutuin nunnaksi’, alkoi elämäni hyvin varhaisessa vaiheessa; olin juuri täyttänyt kuusi vuotta. Sen alkuun asettuu hyvin elävä muisto jonka pystyn palauttamaan mieleeni pienintä yksityiskohtaa myöten. Sitä ennen ei ole mitään; siitä lähtien kaikesta tuli pelkkää elävää, jatkuvaa ja keskeytyksetöntä muistoa, mukaan lukien unijaksot, kunnes muutuin nunnaksi.”

Näin alkaa César Airan ällistyttävä ”omaelämäkerrallinen” romaani *Miten muutuin nunnaksi*. Kirja on intensiivinen ja melankolisen huumorin sävyttämä kertomus lapsuudenkokemusten eri etapeista. Tarinan alussa kuusivuotias pikkupoika (tai tyttö) maistaa jäätelöä ensimmäisen kerran, ja isänsä suureksi pettymykseksi pitää makua karmeana. Jäätelö osoittautuu myrkytetyksi ja poika (tai tyttö) joutuu sairaalaan, jossa aukenee kokonaan uusi ja absurdi maailma sairaanhoitajineen ja kääpiönunnineen.

Syntymäpäivä on eräänlainen uneksijan tilitys. Miehen 50-vuotispäivän lähestyessä odotukset nousevat korkealle. Mutta sitten ei tapahdukaan mitään. Elämä jatkuu kuten ennenkin – vasta vaimon antama oppitunti kuun vaiheista avaa miehen silmät kunnolla; alkeiskosmologisesta erehdyksestä käynnistyvä kertomus laajenee tavoitteeksi rakentaa taiteen, kirjallisuuden ja elämän ikuiset kysymykset ratkaiseva Ensyklopedia, ”lopullinen luettelo”. Sillä – kuten César Aira toteaa – elämän päämäärä on tulla tuntemaan se kokonaan.

”Joillekuille kirjallisuuden tehtävä on ehkä kuvata maailma ’sellaisena kuin se on’, mutta Aira keksii mieluummin maailmoja, jollaisia ei todellakaan ole. [--] Vertailukohdaksi tarjoutuu maanmies, argentiinalainen postmodernisti Jorge Luis Borges.”

– VILLE HÄNNINEN, AAMULEHTI

LENA ANDERSSON

Vailla henkilökohtaista vastuuta

Eikö Ester Nilsson opi mitään? Viisi vuotta sen jälkeen kun hänen suhteensa petolliseen taiteilija Hugo Raskiin on päättynyt, Ester tapaa näyttelijä Olof Stenin. Jo ensi kohtaamisessa Ester tunnistaa fyysisen reaktion: hän on rakastumassa päätä pahkaa. Olof Sten ei salaile sitä, että hän on naimisissa, mutta alkaa silti tapailla Esteriä. He aloittavat suhteen, joka Olofin mielestä ei kuitenkaan sitä ole, sillä hänhän on naimisissa eikä hänellä sanojensa mukaan ole aikomustakaan jättää vaimoaan. Mutta mikä häntä sitten ajaa Esterin syliin?

Ester ostaa auton voidakseen ajaa Olofia ympäri maata teatteriesityksiin ja rakkauskohtauksiin. Kesät ovat Esterille kidutusta, sillä kesällä naimisissa olevat miehet seurustelevat vaimojensa kanssa. Ester Nilssonista on tullut rakastajatar. Mutta Olof Sten on kummallisen ambivalentti käytöksessään ja puheissaan, ja Esterissä elää sittenkin toivo, että Olof jättäisi vaimonsa.

Vailla henkilökohtaista vastuuta on itsenäinen jatko teokselle *Omavaltaista menettelyä*. Tarkkanäköisesti, humoristisesti ja samalla terävän filosofisesti Lena Andersson tutkii kulttuurimme käsityksiä rakkaudesta, rakastajattaren roolista ja avioliiton ulkopuolisista suhteista.

”Joskus harvoin romaani onnistuu olemaan samanaikaisesti kevyt ja älykäs, viihdyttävä ja syvällinen, samastuttava ja yleispätevä. Ruotsalaisen Lena Anderssonin Omavaltaista menettelyä *onnistuu tässä hyödyntämällä röyhkeästi pienintä yhteistä nimittäjää: jokainenhan on joskus ollut se enemmän rakastunut osapuoli. Jokainen tietää, millaista on tarkistaa kännykästä viiden minuutin välein toimiiko se, kun se ei ole soinut. Eikä itsensä alentaminen siitä vähene, vaikka rakastuja olisi sivistynyt runoilija-esseisti.”*

– IMAGE

Ote kirjasta **Vailla henkilökohtaista vastuuta**

Ester Nilsson oli tullut siihen ikään, jolloin syntymäpäivä tarkoitti vanhenemista. Hänen mukaansa se alkoi 37-vuotiaana. Kuluneiden viiden vuoden aikana hän oli julkaissut neljä ohutta ja tiivistä tekstinidettä: kaksi epärunollista runokokoelmaa ja kaksi filosofista tutkielmaa. Rakkausasioissa hän oli ollut jatkuvasti aktiivinen mutta ei ollut ottanut opikseen mitään estoja aiheuttavaa; tarkemmin sanottuna sellaiset opetukset piti hänen mielestään aina suhteuttaa siihen, että ne saattoivat johtaa ikävystymiseen ja tylsistymiseen, passiiviseen elämään, jota ohjasi pelko torjutuksi tulemisesta ja epäonnistumisesta.

Toisaalta voisi sanoa, ettei hän ollut tullut kyyniseksi, että häntä vaivasi erikoinen naiivi ennakkoluulottomuus: jokainen tilanne ja ihminen oli uusi ja piti arvioida puhtaalta pöydältä ja omilla ansioillaan, niille piti antaa mahdollisuus vastustaa luonnon sanelua ja toimia oikein.

Viimeiset puoli vuotta Ester oli kirjoittanut ensimmäistä näytelmäänsä, ja se esitettäisiin Västeråsin alueteatterissa syksyllä. Näytelmä muuttaisi hänen elämänsä suunnan, mutta siitä hän ei tiennyt vielä mitään. Kappaleen nimi oli Kolmen kesken, ja se oli murheellinen tutkielma rakkauden kärsimyksistä. Ester Nilsson oli pyrkinyt psykologiseen realismiin, ja omasta mielestään hän oli onnistunut, mutta tulevissa arvosteluissa tyyli tulkittaisiin absurdismiksi.

Ester tapasi Olof Stenin ensimmäisissä lukuharjoituksissa elokuussa, mies oli yksi näyttelijöistä. Ester ei tuntenut Steniä ennestään, ei ollut edes kuullut hänen nimeään, mutta jo koko päivän kestäneen ensitapaamisen jälkeen hän aisti sisällään tutun lepattavan tunteen, jota hänellä ei ollut aikomustakaan tukahduttaa. Tunteen synnytti miehen katse, joka viipyi Esterin silmissä kirkkaana, haavoittuvana ja alastomana, ja matala, soinnukas ääni, se mitä mies sanoi ja jätti sanomatta, hänen huuliltaan ei päässyt lainkaan tyhjänpäiväistä jaarittelua, pikemminkin hän oli hillitty ja pidättyväinen tarkkailija, mitä Ester arvosti paljon. Loppu oli tunnistamista ja kemioita, jotka kohtasivat ja kävivät yksiin ja joita olisi hyödytöntä kyseenalaistaa tai ihmetellä. Rakastumisella ei ole sanoja eikä syntaksia, sitä on aivan turha yrittää marssittaa aakkosten kautta.

Olof Sten oli pukeutunut häränverenpunaiseen paitaan, joka vaikutti liian lämpimältä vuodenaikaan nähden, mutta hän näytti viileältä. Ihan ensimmäiseksi Ester kysyi, miten hän kirjoitti nimensä.

– Etunimen f:llä ja sukunimen yhdellä e:llä, mies vastasi ja katsoi Esteriä ylimääräisen kerran, kuin olisi ymmärtänyt.

Kolmen kesken oli näytelmä onnettomaan avioliittoon jämähtäneestä miehestä, joka tapasi toisen naisen mutta ei saanut jätettyä vaimoaan. Näytelmä ei ollut profetia. Profetioita ei ole olemassakaan. Jos jokin tapahtuma näyttää ennustukselta, se johtuu vain siitä, että siihen on kiinnittänyt tavallista enemmän huomiota. Kerran tapahtunut tapahtuu ennemmin tai myöhemmin uudelleen, jossakin, joskus. Usein se tapahtuu samalle henkilölle, koska ihminen toistaa tuttuja kaavojaan.

KUVA: ULLA MONTAN

LENA ANDERSSON (s. 1970) on julkaissut aiemmin viisi romaania, suomeksi niistä ovat ilmestyneet vuonna 2013 August-palkinnon saanut *Omavaltaista menettelyä* (Siltala 2014) ja *Duck City* (Johnny Kniga 2008). Andersson asuu synnyinkaupungissaan Tukholmassa ja toimii kulttuurijournalistina ja kriitikkona muun muassa *Svenska Dagbladetissa* ja *Dagens Nyheterissä*. Hän on yksi Ruotsin arvostetuimpia kolumnisteja.

Alkuteos: *Utan personligt ansvar*
Suomentanut Sanna Manninen
ISBN 978-952-234- 299-7 • KL 84.2
Sid. • 350 sivua
Graafinen suunnittelu Elina Warsta

Ilmestyy toukokuussa

MILAN KUNDERA

Merkityksettömyyden juhla

”Merkityksettömyys, ystäväni, on olemassaolon ydin. Se on meidän kanssamme aina ja joka paikassa. Se on sielläkin, missä sitä ei haluta nähdä: kauhuissa, verisissä taisteluissa, pahimmissa onnettomuuksissa. Usein vaaditaan rohkeutta, jotta sen pystyisi näkemään järkyttävimmissäkin tilanteissa ja jotta sitä voisi kutsua nimeltä. Mutta kyse ei ole vain sen tunnistamisesta, merkityksettömyyttä täytyy myös rakastaa, sitä on opittava rakastamaan. Täällä puistossa, meidän edessämme, katsokaa, ystäväni, se on läsnä ilmeisimmillään, viattomimmillaan, kauneimmillaan. Juuri niin, kauneimmillaan. Kuten itse juuri sanoitte: täydellisiä esityksiä… ja täydellisen hyödyttömiä, lapset nauravat… tietämättä miksi, eikö se ole kaunista? Hengittäkää, D’Ardelo, ystäväni, hengittäkää sisäänne tätä merkityksettömyyttä, joka ympäröi meitä, se on avain viisauteen, se on avain hyvään tuuleen…”

85-vuotiaan Milan Kunderan uusi romaani on ironinen ja terävä pariisilainen ajankuva, tekijänsä estetiikalle ominainen esseen ja romaanin onnellinen sekoitus. Realismia kaihtava romaani kertoo neljän ystävyksen tapaamisista, keskusteluista ja henkilöhistoriasta oikullisesti, kunderamaisesti: fiktion maailmasta kertoja liukuu äkkiarvaamatta Stalinin ja hänen kumppaniensa painajaismaiseen yölliseen illallispöytään tai kommentoi murhaavasti aikaamme, joka tuntuu kokonaan kadottaneen huumorintajunsa ja jossa ihmistä alinomaa joko syytetään, syyllistetään tai vedetään tuomiolle.

Lukija kummeksuu, ällistyy ja viehättyy: Kunderan keveä ja pakoton leikki romaanimuodolla on vastustamatonta.

Ote kirjasta **Merkityksettömyyden juhla**

SANKARIT ESITTÄYTYVÄT

Alain pohtii napaa

Oli kesäkuu, aamuaurinko tuli esiin pilvien takaa ja Alain asteli hitaasti eräällä Pariisin kadulla. Hän pani merkille, että useilla nuorilla tytöillä oli napa paljaana hyvin matalien housujen ja varsin lyhyen paidan välissä. Näky lumosi hänet; se kiehtoi ja kiusasi: aivan kuin naisten viehätysvoima ei enää keskittyisikään reisiin, pakaroihin tai rintoihin, vaan tuohon pieneen pyöreään koloon kehon keskellä.

Se sai hänet pohtimaan: jos mies (tai aikakausi) kokee naisellisen viehätysvoiman keskittyvän reisiin, millä sanoilla tulisi kyseistä eroottista suuntausta kuvata ja luonnehtia? Hän sommitteli mielessään vastauksen: pitkät reidet ovat vertauskuva pitkästä ja kiehtovasta tiestä (siksi reisien täytyy olla pitkät) kohti eroottista täyttymystä; ja toden totta, Alain ajatteli, vielä yhdynnässäkin pitkät reidet antavat naiselle taianomaisen romanttisen saavuttamattomuuden leiman.

Jos mies (tai aikakausi) kokee naisellisen viehätysvoiman keskittyvän pakaroihin, millä sanoilla tulisi kyseistä eroottista suuntausta kuvata ja luonnehtia? Hän sommitteli mielessään vastauksen: röyhkeys; riehakkuus; lyhin reitti määränpäähän, joka on sitäkin kiihottavampi kun se on kaksinkertainen.

Jos mies (tai aikakausi) kokee naisellisen viehätysvoiman keskittyvän rintoihin, millä sanoilla tulisi kyseistä eroottista suuntausta kuvata ja luonnehtia? Hän sommitteli mielessään vastauksen: naisen pyhittäminen; Neitsyt Maria imetti Jeesusta; mies polvistuu naisen jalon tehtävän edessä.

Mutta miten voi luonnehtia sellaista miehen (tai aikakauden) eroottisuutta, joka kokee naisen viehätysvoiman tiivistyvän keskelle vartaloa, napaan?

Ramon on kävelyllä Luxembourgin puistossa

Suunnilleen samalla hetkellä, jona Alain pohdiskeli naisellisen viehätysvoiman eri aspekteja, Ramon seisoi Luxembourgin puiston lähellä olevan museon edessä, jossa oli jo kuukauden päivät ollut näytteillä Chagallin maalauksia. Hän olisi halunnut nähdä ne, mutta tiesi jo ennalta ettei hänellä olisi tarmoa muuttua osaksi sitä päättymätöntä jonoa, joka mateli hitaasti kohti lippukassaa; hän tarkkaili ihmisiä, heidän ikävystymisen lamaannuttamia kasvojaan, ja kuvitteli mielessään, kuinka heidän jaarituksensa peittäisi näyttelysaleissa maalaukset allensa, minkä seurauksena hän hetkisen kuluttua lopulta käännähti kannoillaan ja lähti kulkemaan erästä puistokäytävää pitkin.

Siellä oli miellyttävämpää; ihmisiä oli harvemmassa ja vapaampina: jotkut juoksivat, mutteivät sen vuoksi että heillä olisi ollut kiire, vaan koska he pitivät juoksemisesta; jotkut kävelivät ja söivät jäätelöä; nurmikolla oli jonkin aasialaisen opin harjoittajia tekemässä omituisia, hitaita liikkeitä; kauempana oli laajassa kehässä suuria valkoisia patsaita, jotka esittivät kuningattaria ja muita ranskalaisia ylhäisönaisia, ja vielä kauempana, puiden välissä nurmikoilla, joka puolella, runoilijoiden, taiteilijoiden ja tiedemiesten patsaita; hän pysähtyi erään ruskettuneen nuoren miehen eteen, joka viekoittelevana, alastomana lyhyiden pikkuhousujensa alla, kaupitteli hänelle Balzacia, Berliozia, Hugoa ja Dumasia esittäviä naamareita. Ramon hymyili tahtomattaan ja jatkoi vaeltelua puiston nerojen seassa, jotka vaatimattomina, kävelijöiden lempeän piittaamattomuuden saartamina, tunsivat mitä luultavimmin olonsa miellyttävän vapaaksi, kun kukaan ei seisahtunut tarkastelemaan heidän kasvojaan tai lukemaan jalustojen kaiverruksia. Ramon hengitti tuota piittaamattomuutta sisäänsä kuin lohdullista rauhaa. Melkein onnellinen hymy kohosi hitaasti hänen kasvoilleen.

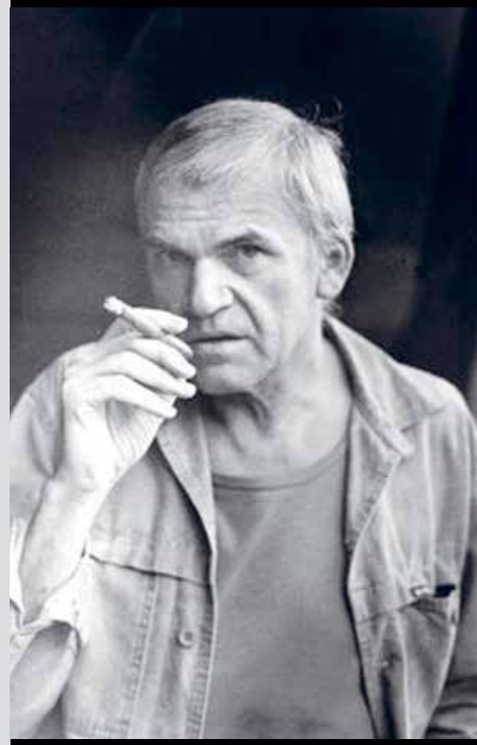

MILAN KUNDERA syntyi vuonna 1929 Brnossa silloisessa Tšekkoslovakiassa, nykyisessä Tšekissä. Ennen musiikkitieteen, elokuvan ja kirjallisuuden opintojaan Kaarlen yliopistossa Prahassa hän työskenteli sekatyömiehenä ja jazzmuusikkona. Lopulta hän oli Prahan esittävien taiteiden akatemian professori. Kundera aloitti kirjailijauransa runoilijana, 1960-luvulla hän julkaisi muun muassa kolme novellikokoelmaa, jotka tunnetaan yhteisnimellä *Naurettavien rakkauksien kirja* (WSOY 1988). Ensimmäinen romaani *Pila* (WSOY 2003) ilmestyi vuonna 1967 ja toi kirjailijalle heti kansainvälistä kuuluisuutta. Vuonna 1975 Kundera muutti pysyvästi Ranskaan. Hänen tunnettuja romaanejaan ovat *Pilan* lisäksi muun muassa *Naurun ja unohduksen kirja* (WSOY 1983) sekä *Olemisen sietämätön keveys* (WSOY 1985). Suomeksi häneltä on viimeksi julkaistu esseekokoelma *Esiripun* (Siltala 2013).

Alkuteos: *La fête de l’insignifiance*
Suomentanut Ville Keynäs
ISBN 978-952-234-277-5 • KL 84.2
Nid. • 150 sivua
Graafinen suunnittelu Tuula Mäkiä

Ilmestyy maaliskuussa

GEORGE SAUNDERS

Joulukuun kymmenes

Amerikkalaisen nykykirjallisuuden omaperäisimmän tyyliniekan George Saundersin *Joulukuun kymmenes* on kokoelma satiirisia näkymiä amerikkalaislähiöiden rahvaasta. Saunders kirjoittaa järkyttävän hauskasti synkistä aiheistaan: sieppauksesta, raiskauksesta, itsemurhasta, sotatraumoista. Pikkuporvarillisen esikaupunkielämän kuvaus kääntyy salakavalasti dystopiaksi, jossa nurmipihojen koristeeksi aidataan kehitysmaiden köyhälistöä. Vankilan asukit ovat koekaniineita, joihin pumpataan mielialalääkkeitä ja joita pistetään parittelemaan ristiin rastiin. Teinipoika todistaa naapurintytön sieppausyritystä, sotaveteraani kamppailee sopeutuakseen siviiliin, syöpäpotilas vaeltaa talviseen metsään pakastuakseen hengiltä.

Saunders poukkoilee taiturimaisesti kielen eri rekistereissä ja sekoittaa henkilöhahmojen persoonalliseen puheeseen ajatuksia, haaveita ja päänsisäistä sekasotkua. Hän on julma ja brutaali moralisti, jonka polttoaine on eksistentialistinen pahoinvointi. Silti niminovellin pakkashuurut lämpenevät kirjan lopussa toiveikkuuteen. Kaiken yllä lepää satiirin huntu.

”Paras kirja minkä luet tänä vuonna.”
– NEW YORK TIMES MAGAZINE

” George Saunders saa lähes mahdottoman näyttämään vaivattomalta. Onneksi meillä on hänet.”
– JONATHAN FRANZÉN

” Hämmästyttävän vireinen ääni – kaunis, tumma, aito ja hauska – joka kertoo juuri sellaisia tarinoita, jotka auttavat meitä selviytymään.”
– THOMAS PYNCHON

”Ei ole ketään parempaa, ketään olennaisempaa.”
– DAVE EGGERS

”Saundersin novellien suurin viehätys piilee niiden kielessä. Hänen novellihenkilönsä eivät ole klassisia huolellisesti pyöristettyjä ja psykologisesti perusteltuja vaan tulevat eläviksi pikemminkin puheen kuin tavanomaisen karakterisoinnin kautta. Saunders on todella taitava liikkumaan kielellisestä rekisteristä toiseen, katuslangista yrityskieleen ja tieteellisestä jargonista hyperkorrektiin porvarilliseen puheenparteen.”
– TOMMI MELENDER ANTIAIKALAINEN-BLOGISSA

Ote kirjasta **Joulukuun kymmenes**

Hän toivoi, että {ihanainen} tervehtisi jo kaukaa. Samalla kadulla asuvat pojat olivat tavallaan je ne sais quoi, eikä hän ollut siitä trés innoissaan, jos totta puhuttiin. Niin kuin: ne olivat antaneet nimet palleilleen. Ihan totta, hän oli kuullut! Ne hinkuivat CountryPoweriin töihin, koska siellä sai ilmaiseksi hienon työpaidan.

Eli nix naapurinpojille. Erityisnix Matt Dreylle, jolla oli maan suurin suu. Sen suuteleminen eilisillan kannustusjuhlassa oli kuin olisi suudellut tunnelia. Ällöä! Mattin suuteleminen oli kuin olisi jäänyt väkisin päälle puskevan collegepaitaisen lehmän alle ja iso lehmänpää oli pullollaan kemikaaleja, jotka tekivät selvää Mattin vihonviimeisistäkin älynlahjoista.

Alison halusi päättää itse itsestään. Ruumiista ja mielestä. Ajatuksista, urasta ja tulevaisuudesta.

Siitä hän piti.

Hyvä niin.

Seuraavaksi voisi ottaa pikku välipalan.

Un petit repas.

Oliko hän ainutlaatuinen? Pitikö hän itseään ainutlaatuisena? Äh, tosi vaikea sanoa. Maailmanhistoriassa oli vaikka kuinka monta ainutlaatuisempaa. Helen Keller oli ollut mahtava, Äiti Teresa oli ihana ja rouva Roosevelt oli suht pirteä täti vaikka sen mies oli mitä oli, vammainen, ja sitä paitsi rouva itse oli lesbo, isot hampaat ja kaikki, paljon ennen kuin kukaan edes tajusi, että joku saattoi olla lesbo ja presidentin rouva. Hän, Alison, ei pärjäisi alkuunkaan niiden naisten sarjassa. Ei ainakaan vielä!

Oli niin paljon kaikenlaista mitä hän ei osannut! Niin kuin öljynvaihto. Tai pelkkä öljyjen tarkistaminen. Konepellin avaaminen. Suklaaleivosten tekeminen. Se oli aika noloa, varsinkin tytölle. Entä mikä oli asuntolaina? Oliko tämäkin asunto jotenkin lainassa? Entäs se kun lasta imetettiin, pitikö maitoa puristaa ulos?

Karseeta. Mutta mikä ihmeen riutunut kalpeanaama hölkkäsi Gladsong Drivella niin kuin olohuoneen ikkunasta saattoi nähdä. Oliko se Kyle Boot, maan kalpein poika? Kummallisissa juoksuvermeissään niin kuin aina.

Kyle parka näytti luurangolta, jolla on takatukka. Ja entä nuo urheilusortsit? Charlien enkelien aikakaudelta vai quoi? Miten käytännössä lihakseton kaveri saattoi juosta niin kovaa? Kyle juoksi joka päivä kotiin samalla tavalla, ilman paitaa ja reppu selässä, napsautti Fungsien talon nurkalla kaukosäädintä ja laukkasi autotallin ovesta sisään hiljentämättä vauhtia.

Mikä pelle. Melkein pakko ihailla.

KUVA: TIM KNOX / EYEVINE

GEORGE SAUNDERS (s. 1958 Amarillossa Teksasissa) on yhdysvaltalainen kirjailija. Alun perin geofyysikoksi opiskellut Saunders löysi kirjat ja kirjallisuuden työskennellessään opintojen jälkeen kenttätöissä Sumatralla. Palattuaan Yhdysvaltoihin hän pääsi opiskelemaan kirjallisuutta Syracusen yliopistoon New Yorkin osavaltiossa. Nykyään hän on samaisen yliopiston opettaja. Hän on julkaissut laajalti arvostettuja ja palkittuja novelli- ja lyhytproosakokoelmia sekä lastenkirjoja, ja kirjoittanut säännöllisesti muun muassa The New Yorker -, Harper's- ja The Guardian -lehtiin.

Alkuteos: *The Tenth of December*
Suomentanut Markku Päkkilä
ISBN 978-952-234-285-0 • KL 84.2
Sid. • 250 sivua
Graafinen suunnittelu Ilkka Kärkkäinen

Ilmestyy huhtikuussa

LJUDMILA ULITSKAJA

Tyttölapsia

Ljudmila Ulitskajan *Tyttölapsia*-kokoelma sisältää alun perin erillisinä ilmestyneet kertomussikermät ”Tyttöjä” ja ”Lapsuus -49”. Laajemman ”Tyttöjä”-sikermän kertomuksissa seurataan episodeja Moskovan keskustan luoteiskulmilla asuvien ja samaa koulua käyvien tyttöjen elämästä 1950-luvun alussa. Taitavan psykologisen kerronnan teemoja ovat muun muassa tyttöyhteisön hierarkia, sisarkateus ja perhesuhteet, heräävä seksuaalisuus ja suhde omaan ruumiiseen, koulukiusaaminen, pioneerijärjestön jäsenten asema, kansallisuuskysymys ja sosiaalinen eriarvoisuus Neuvostoliitossa sekä kaiken taustalla leijuva Stalin-kultti.

”Lapsuus -49”-sikermän suppeammissa kertomuksissa eletään vielä sodan köyhissä ja epävarmoissa jälkitunnelmissa, vaatimattomien pikku ihmeiden maailmassa. Kaikissa sikermän tarinoissa lukijalle näytetään lapsen mielen lisäksi välähdyksiä aikuisten ja lasten suhteista.

Teoksen motoksi on valittu Ljudmila Ulitskajan eräässä haastattelussa lausuma ajatus: ”Ihmiselämässä on erityisiä herkkyysjaksoja. Ennen kaikkea sellainen on lapsuusaika, jolloin kaikki on suurennettua, voimistunutta ja lisävärien sävyttämää, aivan kuin olisi olemassa jokin toinen väri- ja äänispektri… Lapsen stereoskooppinen näkö toimii yhä: lapsuusmuistoni eivät jätä minua rauhaan.”

”Kerronnan vyörystä kasvaa romaanin kasvatuksellinen eetos: Vihreän teltan alla *opettaa ja havainnollistaa opetukset hurjilla esimerkeillään. Kenen moraali kesti ja kenen petti? Kuka petti ketä? Kuka itseään? Miksi? Onko anteeksiantoa?*
Suuret kysymykset lymyävät koko ajan pinnan alla. Niitä lähestytään arjen näkökulmasta – ja sen esittämisen Ulitskaja taitaa.
Siksi hänen uutuutensa lukeminen kannattaa. Kuvauksena Venäjän lähimenneisyydestä Vihreän teltan alla *on hyytävän ajankohtainen.”*

– PEKKA PESONEN, HELSINGIN SANOMAT

Ote kirjasta **Tyttölapsia**

Matkalla he olivat hieman leikkineet ja ehtineet hieman riitaantuakin, koppava Pirožkova oli suuttunut ja lähtenyt matkoihinsa, paksu Pliškina oli sännännyt perään hakeakseen hänet takaisin mutta kadonnut itsekin. Heitä odoteltiin Aljonan pihalla viitisen minuuttia, mutta kun ketään ei ilmaantunut, mentiin porraskäytävään.

Talo oli koko kaupunginosan paras, arkkitehtoninen luomus, katon kulmauksissa oli pikku tornit, ja hissikin oli. Tytöt ahtautuivat viidestään hissiin, tömistelivät ja hypähtelivät, ja hissi vastasi valurautaisella värähdyksellä.

Kolyvanova rukka, Kollilankylän asukas, oli jäykkänä kauhusta: hän oli hississä ensimmäistä kertaa eläessään. Gaika Oganesjan, josta aikaa myöten näytti olevan kehkeytymässä itämainen kaunotar, painoi valkoista kuperaa kuutosnappulaa, mutta vain silmänräpäyksen päästä hänen kaksossiskonsa Vika, josta ei alkuunkaan näyttänyt olevan kehkeytymässä kaunotarta, painoi seis-nappia – ja hissi pysähtyi ehdittyään nousta puolisen metriä. Kolyvanovan silmät pullistuivat samankaltaisiksi kuin hissin emaloidut nappulat, joiden keskellä oli musta numero.

Gaika vinkaisi riemuissaan. Lilja Žižmorskaja, kutsumanimeltään Žiža, kurotti nappuloita kohti, mutta Vika tönäisi hänet syrjään. Maša Tšelyševa avasi salkkunsa – hän oli tänään ollut järjestäjänä eikä ollut ehtinyt käydä kotona – otti sieltä kosmoskynän ja kostutti sen huolellisesti syljellään. Sillä välin, kun hissin nappularivistön luona käytiin talvisen vanunraskasta kähinää, Maša riipusti peilin puukehykseen pienin harakanvarpain kamalan viisikirjaimisen sanan, jota ei koko myöhemmän elämänsäkään aikana yhtään kertaa lausunut ääneen. Sana tuntui hänestä vastenmielisen ruskealta, keskellä oli pohjaton aukko, ja kokonaisuudessaan se oli kuin nurin käännetty peräruiske.

Kolyvanova, joka oli oppinut käyttämään tätä sanaa välittömästi äiti-sanan opittuaan ja jolla oli käytännön kokemusta monista muistakin sanoista, räpäytti silmiään ällistyksestä.

Hän ei luonnollisesti tiennyt tulleensa kutsutuksi juhliin ainoastaan siksi, että Aljonan äitiin oli vieraslistaa pohdittaessa äkkiä iskenyt demokratiakohtaus. Diplomaattiäiti oli aivan odottamatta havainnut, että tasa-arvon ja veljeyden teoria, jota tyttäreen oli miltei syntymästä saakka johdonmukaisesti ympätty, oli kantanut ennalta-arvaamatonta hedelmää: Aljona oli erittäin tarkkasilmäisesti arvioinut luokkansa muutamien vakavaraisimmista perheistä olevien tyttöjen tasa-arvoisuuden ja valinnut juuri heidät kumppaneiksi veljelliseen ja tasaveroiseen kanssakäymiseen.

Tämän johdosta Aljona oli välittömästi saanut osakseen nuhteita, ja kutsuttujen joukkoon oli äidin vaatimuksesta lisätty köyhimys Kolyvanova.

KUVA: ANDRÁS KOVÁCS

LJUDMILA ULITSKAJA (s. 1943) on yksi Venäjän arvostetuimmista ja myös kansainvälisesti palkituimmista nykykirjailijoista. Moskovassa asuva Ulitskaja on koulutukseltaan perinnöllisyystieteilijä. Novellien ja romaanien lisäksi hän on kirjoittanut näytelmiä ja elokuvakäsikirjoituksia. Hän on saanut lukuisia suuria venäläisiä ja kansainvälisiä palkintoja, muun muassa Venäjän Booker-palkinnon, Simone de Beauvoir -palkinnon sekä vuonna 2014 erittäin arvostetun Itävallan valtion kirjallisuuspalkinnon. Hän on kirjailijantyönsä ohella tullut tunnetuksi myös poliittisena aktivistina. Viimeksi Ulitskajalta on suomennettu romaani *Vihreän teltan alla* (2014).

Alkuteos: *Devotški*
Suomentanut Arja Pikkupeura
ISBN 978-952-234-263-8 • KL 84.2
Sid. • 300 sivua
Graafinen suunnittelu Kirsikka Mänty

Ilmestyy huhtikuussa

KUVA: LAURA MALMIVAARA

TUULA ARKIO (s. 1943 Helsingissä) valmistui taidehistorian maisteriksi Helsingin yliopistosta vuonna 1968. Ateneumin taidemuseossa hän oli aluksi intendenttinä (1968–70), sitten 1. intendenttinä (1970–84) ja lopulta apulaisjohtajana (1984–90). Vuodesta 1990 vuoteen 2000 hän toimi Nykytaiteen museon (vuodesta 1998 Kiasma) museonjohtajana ja vuosina 2000–2006 Valtion taidemuseon ylijohtajana. Arkio on kuratoinut useita näyttelyitä, muun muassa kansainvälisesti mittavia ARS-näyttelyitä. Hän on toiminut ja toimii edelleen lukuisissa taide- ja museoalan asiantuntija- ja luottamustehtävissä.

ISBN 978-952-234-286-7 • KL 99.1
Sid. • 300 sivua
Graafinen suunnittelu Tuula Mäkiä

Ilmestyy maaliskuussa

Ote kirjasta **Jyviä nokkimassa**

Eräänä päivänä työhuoneeni pöydällä odotti faksi. Viesti oli Emilia Kabakovilta, taiteilija Ilja Kabakovin vaimolta, ja siinä kerrottiin, että taiteilijapari haluaisi tehdä näyttelyn Helsinkiin. He olivat tavanneet Malmössä Lars Nittven, joka oli pyytänyt heitä kääntymään puoleemme.

Tunsin Kabakovin maineen mutta en ollut tavannut häntä. Venäläissyntyinen tekijä oli suuri nimi maailmalla, monien merkittävien museoiden havittelema taiteilija. Muun muassa Art News -lehti on lukenut hänet viimeisten vuosikymmenien kymmenen huomattavimman taiteilijan joukkoon. Entisessä kotimaassaan hän oli legenda, Moskovan konseptualistisen taiteen isä. Virallinen Neuvostoliitto vainosi häntä ja hänen avantgardistisia taiteilijaystäviään, ja hän elätti perheensä kuvittamalla satukirjoja. Kahdeksankymmenluvun lopussa hän lähti Neuvostoliitosta ja asettui New Yorkiin.

Meitä kiinnosti erityisesti Kabakovin tausta. Hän käsittelee taiteessaan vanhan kotimaansa salattuja kipupisteitä mutta myös tavallista venäläistä arkea järjestelmän kurimuksessa. Neuvostoelämän banaliteetteja ja traumoja ilmentävät teokset lähestyvät katsojaa koskettavasti jos kohta myös lämpimän inhimillisesti. Hän luo kuvitteellisia henkilöhahmoja ja asettaa teostensa sankariksi usein pienen ihmisen, joka pyörittelee suuria ajatuksia päässään. Hänen albumeitaan on kertynyt viitisenkymmentä.

Niin saimme Nykytaiteen museoon Ilja Kabakovin vaikuttavan installaation *Viisi albumia – Leikkaussali (Äiti ja poika)* vuonna 1994. Näyttely järjestettiin yhteistyössä Oslon Nykytaiteen museon kanssa, ja esille asetettiin albumit *Kaapissa istuva Primakov, Lystiniekka Gorohov, Tuskainen Surikov, Anna Petrovna näkee unen* ja *Vapaaksi päästetty Gavrilov*. Mukana oli myös *Äitini albumi* (B. *Soloduhina*), jossa poika pyytää kahdeksankymmenvuotiasta äitiään kirjoittamaan elämäntarinansa. Tarina alkaa vuodesta 1902, ja sen edetessä katsoja tutustuu yhteen mahtavan neuvostomaan ihmiskohtaloista.

Emilia ja Ilja Kabakov saapuivat Helsinkiin pystyttämään näyttelyä eli rakentamaan suurta installaatiota Ateneumin vaihtuvien näyttelyiden tilaan. Näyttelyluettelossa totesimme, ettei Kabakovin teoksia voi koskaan katsella ulkokohtaisesti, vaan katsoja joutuu väistämättä niihin sisälle. Kouriintuntuvan vahva, lähes maaginen tunnelma synnyttää kokemuksen jostakin vahvasti eletystä ja läsnä olleesta. Tuntemukset eivät liity pelkästään entiseen Neuvostoliittoon, vaan teosten merkitykset laajenevat yleisinhimillisiksi.

Kabakovit kuuluvat niihin kansainvälisiin taiteilijapariskuntiin, joissa vaimot ovat ajan oloon nousseet taiteilijoiksi miehensä rinnalle. Emilia on tahtoihminen, äärettömän energinen ja sitkeä. Juuri hän sai miehensä taiteen nousemaan niin nopeasti läntisen taidemaailman keskiöön. Pariskunnan lähtiessä meiltä he kertoivat, kuinka paljon olivat nauttineet kotimme lukuisista kohdevalaisimista ja niiden luomasta tunnelmasta. Neuvostokodeissa huoneen katosta roikkuu aina vain yksi hehkulamppu. Se hohtaa himmeää valoaan myös Kabakovin taiteessa.

TUULA ARKIO

Jyviä nokkimassa

Taide-elämää meillä ja muualla

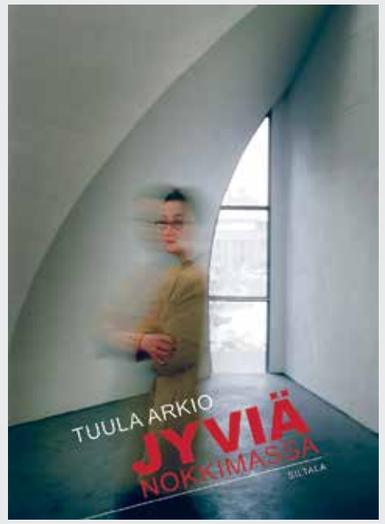

Ateneumin portaikosta se alkoi, sinne se myös huipentui: tässä taidemaailmamme keskipisteessä syksyllä 1962 professori Aune Lindström vastaanotti uudet taidehistorian opiskelijat suomalaisen kuvataiteen kurssilleen, heidän joukossaan fil.yo. Tuula Arkio, joka promovoitiin samassa portaikossa keväällä 2006 kunniatohtoriksi työstään suomalaisen taiteen hyväksi. Välivuosiin mahtuu paljon. Ensimmäiseen työtehtäväänsä museomaailmassa filosofian ylioppilas Arkio tarttui Tarvaspään Gallen-Kallela-museossa, jonka puutarhakalusteet tuli talven jäljiltä maalata uudestaan. Ateneumissa työ alkoi 1968, kun vastavalmistunut taidehistorian maisteri sai unelmiensa puhelinsoiton ja kutsun amanuenssin tehtävään. Vaikka taidehistorian opinnot eivät välttämättä valmistaneet nuorta naista työelämän haasteisiin, niiden antama perintö oli tärkeä: luottamus taiteen merkitykseen ja vaikutusmahdollisuuksiin. Se luottamus ja karttuva ammattitaito kantoivat pitkälle.

Tuula Arkion työura jännittyi vanhan ja uuden taiteen rajamaastoon: Ateneumin monimuotoisessa museossa uusi ja vanha taide lomittuivat luontevasti toisiinsa, kun kansallisen taiteen menneisyyden ja nykyisyyden rinnalle asettui ARS-näyttelyiden kiehtova maailma. Vuonna 1990 Tuula Arkio sai vastuulleen Nykytaiteen museon johtajuuden, Kiasman rakentamisen ja lopulta Valtion taidemuseon ylijohtajuuden. Hänen roolinsa maamme taiteen kansainvälistymisen vuosina oli keskeinen ja hänen muistelmansa kertovat kiehtovan tarinan. *Jyviä nokkimassa* -teoksen sivuilla esiintyvät taidemaailman legendaariset vaikuttajat ja merkittävät suomalaiset ja ulkomaiset taiteilijat; niin 60-luvun avautumisen aikakausi, 70-luvun yhteiskuntakriittiset vuodet ja poliittiset ristiriidat kuin 80-luvun hullut vuodet, jolloin talouden ylikuumeneminen nostatti taidemaailmassa ennenkuulumattoman hypen. Se taas taittui 90-luvun lamaan ja johti uuden kuvataiteilijapolven nousuun ja kansainväliseen kiinnostukseen, jota Kiasman synty omalta osaltaan herätti.

ANNE BEREST– AUDREY DIWAN
– CAROLINE DE MAIGRET – SOPHIE MAS

Pariisitar – missä ja milloin vain

”Ollakseen pariisilainen ei ole pakko olla ranskalainen.”

– KARL LAGERFELD

Pariisitar on itseluottamusta huokuvan naisen tunnuskuva: toisinaan määrätietoinen snobi, toisinaan huumorintajuinen romantikko. Pariisittarella on varmat mielipiteet koskivat ne sitten tyyliä, rakkautta, seksiä tai miehiä.

Pariisitar osaa tarvittaessa olla jännittävästi arvaamaton, mutta kuitenkin luotettava. Hän on sopivasti itsekeskeinen ja ymmärtää, kuinka korvaamattomia saattavat perinteiset sukupuoliroolit toisinaan olla niin parisuhteessa, lastenhoidossa kuin työelämässä.

Pariisitar ei jää ihmettelemään, hän tietää mitä tahtoo.

Pariisitar – missä ja milloin vain kertoo mistä on kysymys siinä jossakin määrittelemättömässä, joka vain ranskalaisilla naisilla on: ”je ne sais quoi”. Kirja on kieli poskessa kirjoitettu tyyliopas nuoren pariisilaisnaisen rakkauselämään, illalliskeskusteluihin ja pieniin valkoisiin valheisiin.

Kirjoittajat – neljä veitsenterävää ja menestyksekästä pariisitarta – nauravat stereotyyppisille Pariisi-kliseille ja sivistävät lukijaa kauneus- ja ruokaohjeilla sekä muotimaailman kirjoittamattomilla laeilla. Heillä riittää ymmärrystä myös pariisittaren monimutkaisiin, usein ristiriitaisiin tunteisiin ja oikkuihin.

Pariisitar – missä ja milloin vain kertoo kuinka voit hypätä pariisilaiskenkiin, heittäytyä vapaalle ja vaalia sisäistä cooliuttasi.

”Tämä ei ole vain tyyliopas, jossa analysoidaan käsitettä ’French Chic’– Pariisitar sukeltaa paljon pintamuotia syvemmälle ja tarjoaa sekä aidon näköalan pariisilaiseen elämänasenteeseen että nokkelan ja tuoreen näkemyksen pariisittaren todellisesta luonteesta.”

– EL PAÌS

”Nämä neljä kirjailijatarta kertovat kaiken oleellisen kauneudesta, tyylistä, kulttuurista, politiikasta, miehistä ja seksistä eloisasti ja viihdyttävästi, hukkaamatta hetkeksikään vastustamatonta charmiaan ja ainutlaatuista seksuaalista vetovoimaansa.”

– VANITY FAIR

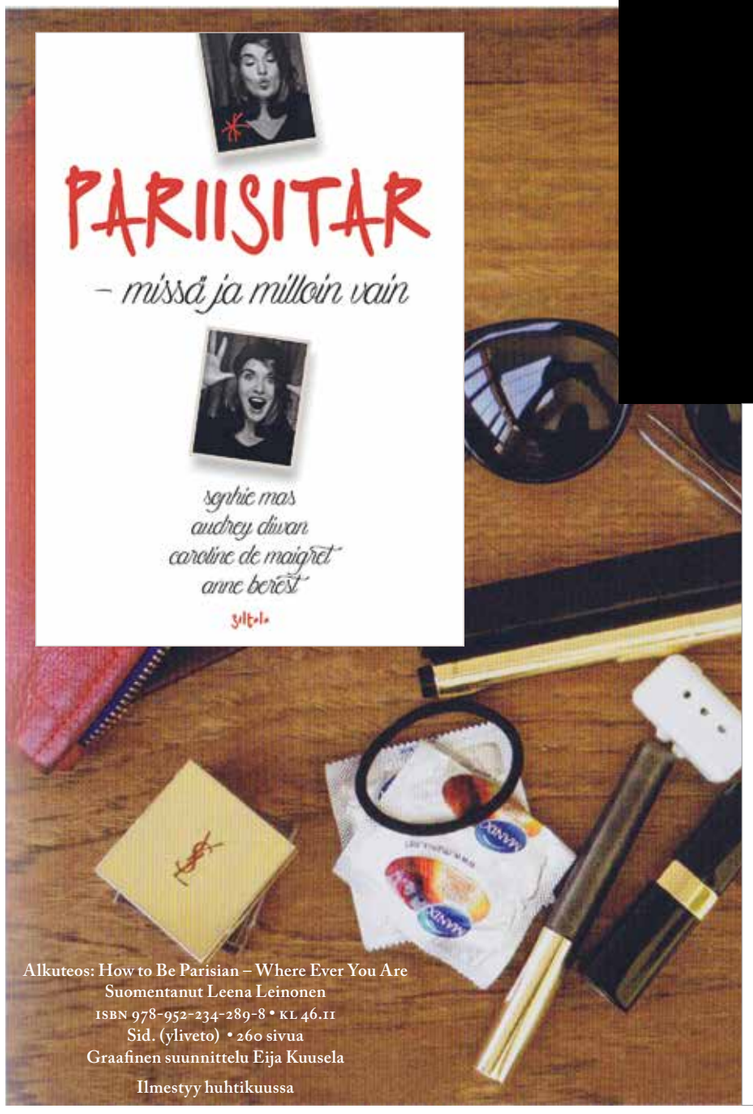

Alkuteos: How to Be Parisian – Where Ever You Are
Suomentanut Leena Leinonen
ISBN 978-952-234-289-8 • KL 46.11
Sid. (yliveto) • 260 sivua
Graafinen suunnittelu Eija Kuusela
Ilmestyy huhtikuussa

AUDREY DIWAN on käsikirjoittaja, joka on opiskellut journalismia ja valtiotiedettä. Parhaillaan hän ohjaa ensimmäistä elokuvaansa ja työskentelee toimittajana Stylist-lehdessä.

CAROLINE DE MAIGRET opiskeli kirjallisuutta Sorbonnen yliopistossa ennen kuin lähti mallin töihin New Yorkiin. Pariisiin palattuaan hän perusti oman levy-yhtiön, ja on ollut Chanelin brändin lähettiläs vuodesta 2012.

SOPHIE MAS syntyi ja kasvoi Pariisissa. Hän omistaa oman elokuvayhtiön ja työskentelee tuottajana Los Angelesissa, New Yorkissa ja São Paolossa.

ANNE BEREST on kirjoittanut muun muassa kaksi romaania, Françoise Saganin elämäkerran ja tekstejä niin televisiolle kuin teatteriin.

Audrey Diwan
Caroline De Maigret
Sophie Mas
Anne Berest

”Rock’n’roll-tulkinta myytistä nimeltä pariisitar.”

– LE NOUVEL OBSERVATEUR

Ote kirjasta **Pariisitar – missä ja milloin vain**

Pariisittaren mielestä kaikkien kannattaisi ottaa hänestä esimerkkiä. Hän saattaa kirjoittaa kokonaisia blogeja tai kirjoja täyteen elämänohjeitaan. Hänestä on *ihanaa*, kun häneltä kysytään neuvoa. Sehän on aivan luonnollista. Hänhän on kokenut kaiken. Nähnyt kaiken. Ymmärtänyt kaiken.

Pariisitar suosittelee aina kaikille omalääkäriään – joka on todellinen nero. Hammaslääkäriään – kukaan muu ei saa aikaan yhtä kaunista hammasrivistöä. Gynekologiaan – joka on sama kuin Catherine Deneuvella. Pariisitar on häpeilemättömän snobi, eikä häntä yhtään haittaa tehdä sitä tiettäväksi koko maailmalle. Miksipä ei? Pariisitar on ylimielinen.

Pariisitar on kiinnostunut taiteesta, kulttuurista ja politiikasta. Hän vaalii sivistyneisyyttään samalla keinolla, jolla hän kasvattaa retiisejä parvekkeellaan. Rakkaudella. Kastelukannu kädessään hän kertoo, että viimeisin Cannesin elokuvajuhlien Kultaisen palmun voittanut elokuva on aivan raakile. Tietenkään hän ei ole nähnyt sitä. Mutta mitä väliä. Pariisittaren ei tarvitse paneutua syvemmin mihinkään aiheeseen, sillä hän tietää jo valmiiksi, mitä mieltä hänen on oltava: toista mieltä kuin kaikki muut.

Pariisitar on aina myöhässä. Hänellä on tärkeitä asioita hoidettavanaan, toisin kuin muilla. Hän ei koskaan meikkaa treffeille. Sisäsyntyisen kauneutensa vuoksi hänen ei tarvitse turvautua keinotekoisiin koristuksiin. Sen sijaan hän voi vallan hyvin laittaa huulipunaa lähtiessään sunnuntaiaamuna käymään leipomossa: joku tuttuhan saattaa tulla vastaan!

Pariisitar on ylettömän epäluuloinen. Jos hänen kykyään epäkohtien löytämiseen käytettäisiin yhtälöiden ratkaisemiseen, hän saisi joka vuosi matematiikan Nobel-palkinnon.

Ei kannata olla sinisilmäinen, jos hän sanoo, että uusi poikaystäväsi on ”omaleimainen”. Hänen sanomanaan se ei ole kohteliaisuus.

Pariisitar ei tarvitse suojatietä kadun ylittämiseen. Hän nimittäin uskaltaa kapinoida auktoriteetteja vastaan. Jonottavat ihmiset ahdistavat häntä.

Pariisitar ei sano aina kiitos eikä päivää, mutta hän inhoaa pariisilaisten tarjoilijoiden töykeyttä.

Pariisitar on suorasanainen ja saattaa kiroilla kuin turkkilainen. Häntä kuitenkin pöyristyttävät ihmiset, jotka sanovat: ”Bon appétit!” Osoitus huonosta mausta on vakavampi virhe kuin huono käytös.

ANTTI EEROLA

Punapaidoista huuhkajiksi

Suomen jalkapallomaajoukkueen historia

Suomen jalkapallomaajoukkue pelasi ensimmäisen maaottelunsa 22. lokakuuta vuonna 1911 Ruotsia vastaan Eläintarhan kentällä Helsingissä. Suomi meni viidessä minuutissa 2–0-johtoon, mutta hävisi lopulta 2–5.

Ensimmäisen maaottelun kulku symbolisoi hyvin maajoukkueen koko historiaa. Otteluiden ja karsintalohkojen alussa ja niiden aikana on yleensä näyttänyt paljon paremmalta kuin niiden päätyttyä. Turhan usein kaikkein vaikeimpia ovat olleet tärkeimmät ottelut ja jopa näiden otteluiden tärkeimmät hetket.

Olympialaisissa Suomi on ollut mukana neljästi. Karsintojen kautta se ei tosin ole päässyt sinne kertaakaan. MM-kisoihin Suomi on yrittänyt 1930-luvulta lähtien. Kuten liiankin hyvin tiedetään, joukkue ei ole sinne vielä päässyt. Kuten ei myöskään EM-lopputurnaukseen.

Vuoden 1912 olympiaturnauksessa Tukholmassa Venäjän keisarikuntaan autonomisena osana kuuluneen Suomen suuriruhtinaskunnan joukkue sijoittui punaisissa paidoissaan neljänneksi. Se on omalla karulla tavallaan edelleen Suomen jalkapallomaajoukkueen kaikkien aikojen paras saavutus. Olympialaisia seuranneiden yli sadan vuoden aikana on menestysrintamalla ollut huomattavasti hiljaisempaa.

Suomen joukkueelle on ollut vaikeaa olla yksilöidensä summa, sillä hyviä pelaajia maajoukkueeseen on kyllä riittänyt. Aulis Rytkönen ja Juhani Peltonen osoittivat 1950- ja 60-luvuilla, että suomalainen jalkapalloilija voi menestyä maailmalla. Heidän jälkeensä Jari Litmanen ja Sami Hyypiä ovat näyttäneet, että suomalainen pelaaja voi olla voittava pelaaja kuinka korkealla tasolla tahansa.

Punapaidoista huuhkajiksi käy läpi Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen yli satavuotisen historian voittoineen ja häviöineen, suuren riemun ja katkeran pettymyksen hetkineen. Maaotteluiden lisäksi kirja kertoo yksilöistä: Suomen kautta aikojen parhaista pelaajista sekä heidän valmentajistaan.

Kirjan kirjoittaja Antti Eerola aloitti jalkapallon pelaamisen Lahden Reippaan nappuloissa 7-vuotiaana. Siitä saakka hän on myös seurannut tarkasti Suomen jalkapallomaajoukkueen vaiheita.

Suomi–Norja 1933

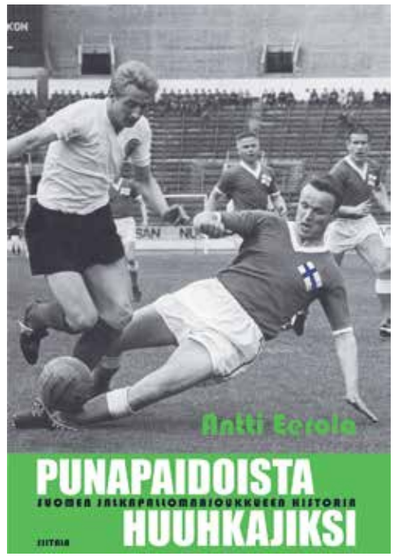

Ote kirjasta **Punapaidoista huuhkajiksi**

Elokuussa 1923 maajoukkue lähti sen ajan mittapuun mukaan kerrassaan huikealle matkalle, nimittäin Euroopan sydämeen pelaamaan viikon sisällä Saksaa, Itävaltaa ja Unkaria vastaan. Suomen piti alun perin käydä pelaamassa pelkästään Saksaa vastaan, mutta kun Itävalta ja Unkari ”suorastaan pyytämällä pyysivät” Suomen maajoukkuetta kyläilemään myös heidän kotinurkillaan, siihen suostuttiin matkan hankaloitumisesta huolimatta.

”Tunnettu saksalainen passi- ja tullitarkastus läväistiin tyydyttävästi”, kirjoitti matkalla pelaajana mukana ollut Eino Soinio Urheilulehdessä. Kun tunnettu saksalainen passi- ja tullitarkastus oli läpäisty, saattoi Suomen joukkue hypätä Berliiniin vievään pikajunaan. Kaupunki teki vaikutuksen, niin hyvässä kuin pahassakin.

”Saavuttuamme Berliiniin huomasi heti olevansa maailmankaupungissa, missä saattoi tulla tekemisiin monenkinlaisten ihmisten kanssa. Pahimpana kiusana olivat rahakerjäläiset.”

Rahakerjäläiset eivät olleet ainoa riesa matkalla Dresdeniin, jossa Suomi kohtaisi Saksan. Junamatka osoittautui rankaksi. Osa pelaajista joutui istumaan vaunujen käytävillä matkatavaroidensa päällä. Lopulta suomalaiset sentään pääsivät perille Dresdeniin ja siellä Palatshotel Weberiin. Ryhmän mieliala koheni edelleen seuraavan päivän huviajelulla Alpeille.

Saksa ja Suomi kohtasivat Dresdner Kampfbahnilla 12. elokuuta. Areenan katsomo oli loppuunmyyty, joten paikalla oli 25 000 henkeä.

Suomi aloitti ottelun Eino Soinion mielestä ennakkoluulottomasti.

”Alkupeli oli suomalaisille onnekas. He saivat hyvän peliotteen ja päälle päätteeksi myöskin sen jota saksalaiset eniten pelkäsivät, s.o. vauhdin. Pallo jaettiin nopeasti mieheltä miehelle. Tällä pelillä johdettiin ainakin saksalaisten tukimiehet harhaan.”

Suomi onnistui panemaan Saksan jopa niinkin ahtaalle, että isäntien puolustus alkoi joutua paniikkiin. Tämä huipentui siihen, että saksalaisten puolustaja Henry Müller ampui hätäännyksissään pallon liian kovaa kohti omaa maalia. Pallo painui aina verkkoon asti ja Suomi johti 1-0.

KUVA: LAURA MALMIVAARA

ANTTI EEROLA (s. 1957 Lahdessa) on opiskellut historiaa Helsingin yliopistossa. Hän on työskennellyt toimittajana muun muassa rocklehti Rumbassa ja lähes viisitoista vuotta Suomen Tietotoimiston kulttuuritoimituksessa. Hän on kirjoittanut kaksi Nylon Beat -yhtyettä käsittelevää tietokirjaa: *Nylon Beat* (WSOY 1999) ja *Valehtelijan päiväkirja* (Gummerus 2002). Pikkujuniorina hän pelasi jalkapalloa Lahden Reippaassa.

ISBN 978-952-234-250-8 • KL 79.31
Sid. (yliveto) • 300 sivua
Graafinen suunnittelu Tuula Mäkiä

Ilmestyy maaliskuussa

MARKKU KUISMA – PEKKA SEPPÄNEN

Suomen pahimmat bisnesmokat

Tarinoita huippujohtamisesta

Hyvä johtaja onnistuu hukkaamaan miljoonan, mutta huippujohtaja hukkaa miljardin. Talvivaara, Olkiluoto, Sonera, Nokia, Stora Enso, Fortumin optiot... miksi kaikki ei suju niin kuin valtakunnan terävimmät aivot kuvittelivat? Miksi hienot strategiat osoittautuvat aina uudelleen toiveajatteluksi ja haihatteluksi? Miksi yritysten toimintaa ohjaa enemmän muoti kuin järki?

Miksi toisten virheistä on yhtä vaikea oppia kuin omista? Entä onko valtio hyvä isäntä vai huono renki?

Talouden johtavat toisinajattelijat Markku Kuisma ja Pekka Seppänen analysoivat kirjassaan Suomen suurimpia bisnesmokia kriittisesti, mutta yrittäen ymmärtää. Tapansa mukaisesti – eli hyväntuulisen humoristisesti.

Kirja sisältää tapauskertomukset muun muassa Sonerasta, Stora Ensosta, Fortumista, Talvivaarasta, Outokummusta ja monesta muusta kohtuuttomasti tai huolettomasti kohtaloonsa suhtautuneesta yrityksestä.

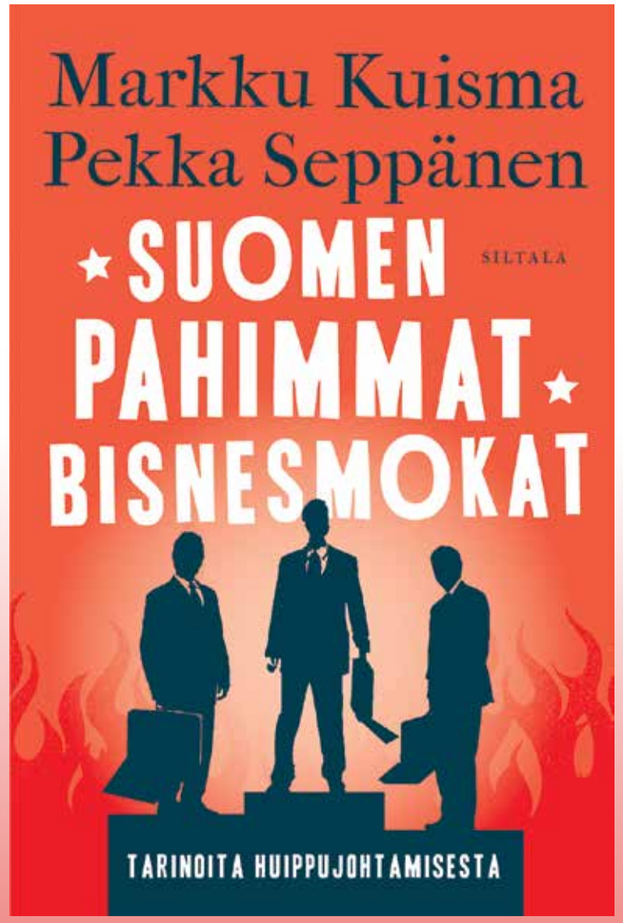

ISBN 978-952-234-291-1 • KL 92
Sid. • 250 sivua
Graafinen suunnittelu Mika Tuominen

Ilmestyy huhtikuussa

KUVA: LAURA MALMIVAARA

MARKKU KUISMA (s. 1952) on Helsingin yliopiston Suomen ja Pohjoismaiden historian professori. Hänet tunnetaan erityisesti talous- ja yrityshistorian tutkijana. Kuisma on kirjoittanut lukuisia kirjoja, joista uusimpia ovat muun muassa yhdessä Teemu Keskisarjan kanssa tehty *Erehtymättömät* (WSOY 2012), *Yksinkertaisuuden ylistys* (Siltala 2013) sekä yhdessä Keskisarjan ja Sakari Siltalan kanssa kirjoitettu Metsäliitto-kirja *Paperin painajainen* (Siltala 2014).

KUVA: LAURA MALMIVAARA

PEKKA SEPPÄNEN (s. 1960 Helsingissä) on yrittäjä. Hänet tunnetaan muun muassa Helsingin Sanomien ja Ilta-Sanomien kolumnistina sekä Aamu-tv:n Jälkipörssin ja Radio Suomen Pyöreän pöydän keskustelijana. Kirja-alaa hän vaalii Gummerus-kustantamon hallituksen puheenjohtajana. Seppänen on työskennellyt muun muassa Talouselämä-lehden päätoimittajana ja Talentum Oyj:n johtoryhmän jäsenenä. Hän on saanut Suuren Journalistipalkinnon vuonna 2006. Käsikirjoittajana häneltä on julkaistu parikymmentä sarjakuva- ja pilapiirrosalbumia eri piirtäjien kanssa.

Ote kirjasta **Suomen pahimmat bisnesmokat**

Jokainen Soneran johtaja tiesi aivan hyvin, että toimiluvista maksetut summat olivat ällistyttävän suuria.

Neljä kuukautta ennen Saksan umts-huutokauppaa Talouselämä-lehti julkaisi jutun, jonka otsikko oli ”Umts kuolee kehtoonsa”. Jutussa haastateltu Soneran silloinen uusien liiketoimintojen kehitysjohtaja Pirjo Kekäläinen-Torvinen sanoi: ”On huolestuttavaa, jos huutokaupat tuhoavat Euroopan umts-bisneksen.” Jutussa selitettiin, että tuhoutumisuhka johtuu tarjouskilpailussa maksettavista hinnoista. Operaattorit tekevät niin korkeita tarjouksia, että rahat loppuvat ennen kuin umts-verkon rakentaminen on alkanutkaan.

”Onhan maailmassa rahaa. Kysymys vain on, miten tolkuttoman kalliilla toimiluvilla umtsista tehdään rahaa”, Kekäläinen-Torvinen kysyi.

Nyt tiedetään, että ei mitenkään.

Juuri ennen huutokaupan ratkeamista Talouselämä haastatteli tele-alalla vaikuttanutta saksalaistoimitusjohtajaa Bettina Horsteria, joka oli kaukonäköinen: ”Jos liiketoiminnan malleja ei muuteta perusteellisesti, umts:stä tulee miljardifloppi, josta tuskin kukaan pystyy iloitsemaan useimmissa Euroopan maissa – valtiovarainministereitä nyt lukuunottamatta.”

Toden totta, Euroopan valtiot keräsivät umts-huutokaupoissa rahaa yhteensä 120 miljardia euroa. Suomen valtio ei kuitenkaan ollut näitä miljardeja jakamassa. Päinvastoin, Suomen taajuudet annettiin neljälle operaattorille ilmaiseksi jo edellisvuonna 1999.

Järkeily oli kirkas. Suomessa ymmärrettiin, että huutokaupat velkaannuttaisivat operaattorit pahasti, kuten aiemmin oli käynyt Yhdysvaltojen taajuushuutokaupoissa. Velkaantuneilla operaattoreilla ei olisi varaa investoida uuteen liiketoimintaan ja sitä tukevaan uuteen teknologiaan, ja Suomi jäisi tele-alan kehityksessä muista maista jälkeen.

Samalla tavoin järkeiltiin Ruotsissa. Myös siellä taajuudet jaettiin ilmaiseksi.

Jälkikäteen on selvää, että Suomen ja Ruotsin valtion telepäättäjät arvioivat tulevaisuuden aivan oikein. Siksikin on erityisen hyvä syy pohtia, miksi Sonera kaikesta huolimatta teki sijoituksensa Saksan umts-toimilupaan, varsinkin kun Ruotsin valtion teleyhtiö Telia jättäytyi huutokauppojen ulkopuolelle.

Saksan umts-huutokauppaan osallistuessaan Soneran johto otti tietoisen, suuren riskin. Kun riski sitten osoittautui liian suureksi, alkoi poru ja syyttely.

Liikenne- ja viestintäministeriksi huutokauppojen jälkeen tullut Kimmo Sasi esimerkiksi moitti toimittajia siitä, että nämä eivät olleet varoittaneet umtsin riskeistä. Kuten edellä olevasta voi päätellä, Sasi olisi pikemminkin voinut moittia itseään siitä, että ei ollut lukenut edes lehtiä.

ALEKSI MAINIO

Terroristien pesä

Suomi ja taistelu Venäjästä 1918–1939

Terroristien pesä käsittelee aikakautta, jolloin lokakuun vallankumous ja sitä seuranneet levottomuudet repivät Euroopan kahtia. Mantere jakautui bolševistiseen ja antibolševistiseen blokkiin, ja asetelmaa onkin kuvattu ”ensimmäiseksi kylmäksi sodaksi”. Vihamielinen ilmapiiri säteili myös Neuvosto-Venäjän naapuriin Suomeen: maahan pakeni tuhansia bolševikkien ahdistelemia pakolaisia, valkoisia emigrantteja, jotka tekivät Suomesta Venäjän poliittisen taistelun tukikohdan.

Tämän kamppailun dramaattisimmat puolet tunnetaan Suomessa huonosti: vastaitsenäistyneen tasavallan aluetta käytettiin vakoiluoperaatioiden ja jopa terrori-iskujen valmistelemiseen vuosina 1918–1939. Hämärähankkeista ja pommiattentaateista olivat vastuussa erityisesti valkoemigranttien taistelujärjestöt. Kärjistäen voidaan puhua näkymättömän sodan ajasta, sillä virallisesti Suomen ja Neuvostoliiton välillä vallitsi rauha syksystä 1920 lähtien.

Suomen turvallisuusviranomaiset suhtautuivat taistelujärjestöjen toimintaan kaksijakoisesti. Monet poliittisen poliisin ja yleisesikunnan tiedustelun edustajat ihannoivat antibolševistista toimintaa ja olivat valmiita jopa tukemaan sitä, koska toivoivat sen heikentävän Neuvostoliittoa. Toisaalta vastavallankumoukselliset voimat herättivät niin paljon huomiota Neuvostoliitossa, että suomalaisen virkavallan oli pakko puuttua emigranttien aseelliseen toimintaan tasaisin väliajoin.

Kirjassa luodaan kokonaiskuva siitä, miten ja miksi Suomesta tuli vastavallankumouksellisen vakoilun ja pommisodan tukialue vuosina 1918–1939. Aikaisemmin kuva ilmiöstä on jäänyt hataraksi muun muassa siksi, että aihe koettiin poliittisesti arkaluontoiseksi toisen maailmansodan jälkeisessä Suomessa ja siitä kertovia tietoja pyrittiin jopa hävittämään. *Terroristien pesä* perustuu laajaan dokumenttiaineistoon, joka on kerätty eri maiden arkistoista.

Ote kirjasta **Terroristien pesä**

Valkoemigrantti Maria Zahartšenko-Schultsin johtama terroristikolmikko sai apua Suomen sotilasviranomaisilta. Yleisesikunnan tiedustelu-upseerit janosivat kostoa ja olivat valmiita aseistamaan pommiryhmää, joka kulki Karjalankannaksen rajan yli kesäkuun alussa 1927. Maria ja hänen kumppaninsa löysivät tiensä Leningradiin ja sieltä edelleen Moskovaan: heillä oli uskalias päämäärä – piti iskeä maailmankuuluun Lubjankaan.

Tuhotyö kohdistettiin salaisen poliisin asuntolaan, jossa ”majailivat kaikkea merkitystä vailla olevat pikkufilöörit ja muu Tshekan roskaväki”. Kaikki yksityiskohdat eivät ole selvillä, mutta neuvostolehdet julkaisivat kesäkuun 10. päivänä bolševikkihallituksen virallisen tiedotteen. Sen mukaan maan salainen poliisi OGPU oli estänyt terrori-iskun 3. ja 4. päivän välisenä yönä Malaja Lubjankan asuintalossa numero 3/6. Pravdan sivuilla kerrottiin OGPU:n varapäällikön Genrih Jagodan suulla:

> *Räjähdyksen järjestäjät tekivät kaikkensa aiheuttaakseen maksimaalista tuhoa. He olivat asentaneet erityisen voimakkaan meliniittipanoksen ja – – suuren määrän sytytyspommeja. Loppusilauksena Malaja Lubjankalla sijaitsevan talon lattia oli valeltu runsaalla paloöljyllä. Jos järjestelmä olisi aktivoitunut, olisi turha epäillä, etteikö talo Malaja Lubjankalla olisi tuhoutunut.*

Salaisen poliisin virkailijat estivät terrori-iskun viimeisellä hetkellä. He olivat soluttaneet provokaattorinsa terroristiryhmän sisälle ja tunsivat hävitystyön Suomi-yhteydet paremmin kuin hyvin.

ISBN 978-952-234-288-1 • KL 92.7
Sid. • 320 sivua
Graafinen suunnittelu Mika Tuominen

Ilmestyy maaliskuussa

ALEKSI MAINIO (s. 1979) työskentelee Helsingin yliopistossa, jossa hän viimeistelee väitöskirjaa ja toimii projektitutkijana. Mainion väitöskirja käsittelee Suomen ja Venäjän vastavallankumouksellisen liikkeen yhteistä historiaa. Lisäksi hän tekee kirjaa Helsingin Sanomien poliittisesta historiasta ja valmistelee tutkimusta Suomen ja Neuvostoliiton 1950-luvun suhteista.

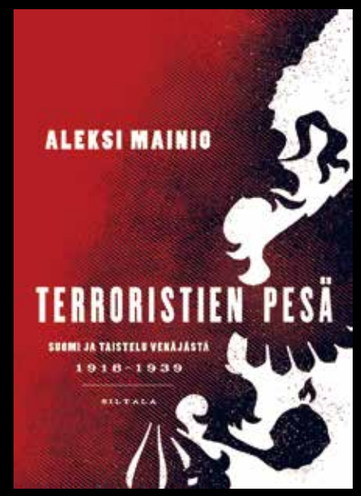

KATJA PANTZAR

Helsinki

by Light

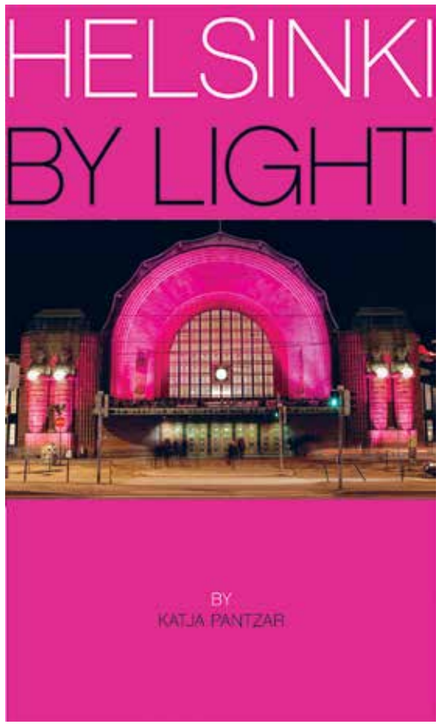

Helsinki by Light is a journey into the role of light in everyday Finnish life as told by leading designers, artists and other creative types. These include well-known industrial designer Harri Koskinen; young Marimekko designer Aino-Maija Metsola; Artek design director and light designer Ville Kokkonen who tells the story of how Finland's best-known architect and designer Alvar Aalto used his obsession with light to create works of architectural art; and many, many others such as Tapio Rosenius, the mastermind behind Silo 468 in Helsinki's Kruunuvuorenranta, where the world's first residential district of light is being built. The book includes numerous sidebars with tips on where to go to and what to see in the Finnish capital from monuments to cafés, shops, and rooftop terraces.

Helsinki by Light is intended to be a classic: a souvenir and gift, it's aimed at the modern traveller (whether from abroad or closer to home) who values a good story, gorgeous images and a bright perspective on Helsinki.

Helsinki is a city uniquely shaped by seasons of light.

At the height of summer the Finnish capital is flooded with endless light, as the sun shines around the clock. Music fills public parks and people sit outdoors in cafés and bars until late into the night. In sharp contrast, during the depths of winter there are just a few hours of natural light when the sun (on the days it chooses to shine) hovers above the horizon like an orange orb.

But Helsinki is not a dark city. A strong culture of light illuminates the 464-year-old city throughout the year. Even during the darkest months, innovative lighting design and soft candlelight brighten up the Nordic city perched on the edge of the Baltic in between Sweden and Russia.

Helsinki by Light on ainutlaatuinen design-kirjan ja kaupunkioppaan yhdistelmä, joka esittelee Helsingin monipuolista valokulttuuria perinteisestä kynttilävalaistuksesta designvalaisimiin ja valofestivaaleihin.

Helsinki näyttäytyy elinvoimaisena eri vuodenaikojen luonnonvalon ja urbaanin valaistuksen kontrastien kautta – keskikesän yöttömistä öistä talven pimeään sydämeen. Kansainvälisesti tunnetut suomalaiset muotoilijat kertovat teoksessa, miten pohjoisen kaupunkimme valot ovat inspiroineet heitä.

Kirjan opastamana voi löytää Helsingin, sen kahvilat, baarit, designin ja nähtävyydet uudenlaisessa valossa.

Helsinki by Light on englanninkielinen.

Kirjan kuvat: Katja Pantzar

KATJA PANTZAR on helsinkiläinen toimittaja. Kanadassa lapsuutensa viettänyt ja siellä opiskellut Pantzar kirjoittaa säännöllisesti Finnairin Blue Wings -matkustamolehteen, ja hän on avustanut lukuisia muitakin lehtiä Publishers Weeklysta Elle-lehteen. Hän tekee myös radio- ja televisiojuttuja Yleisradiolle. Hän on kirjoittanut teoksen *The Hip Guide to Helsinki* (WSOY 2003).

ISBN 978-952-234-287-4 • KL 42.33
Nid. • 110 sivua
englanninkielinen

Ilmestyy huhtikuussa

Mirkka Lappalaisen teos *Pohjolan leijona – Kustaa II Aadolf ja Suomi 1611–1632* voitti Tieto-Finlandia-palkinnon. Kirja oli myös Kanava-palkintoehdokas.

”Kerronnaltaan poikkeuksellisen taidokas tietokirja.”

– TIETO-FINLANDIA-DIKTAATTORI HEIKKI HELLMAN

Antti Arnkilin esikoisteos *Lauantaiesseet* oli Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinto-ehdokas.

KUVA: REIJO PIISPANEN

Tellervo Krogeruksen Matti Kuusi -elämäkerta *Sanottu. Tehty.* sai P. E. Svinhufvudin muistosäätiön kirjallisuuspalkinnon.

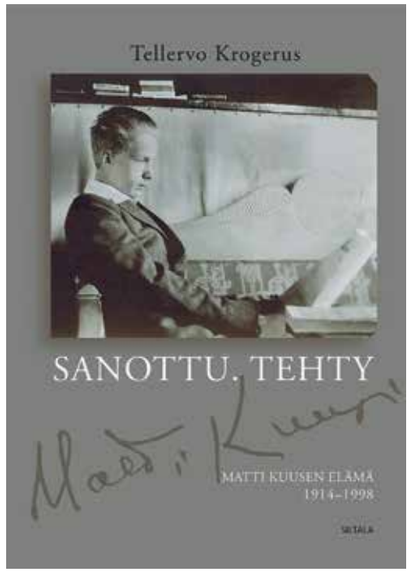

Runoilija, suomentaja Pentti Saaritsa on valittu Kajaanin runoviikon kesän 2015 Suven runoilijaksi. Keväällä 2014 Saaritsa sai Pohjoismaisen kääntäjäpalkinnon. Noin 5500 euron arvoisen palkinnon jakaa ruotsalainen Letterstedtska föreningen.

KUVA: LAURA MALMIVAARA

David Foster Wallacen teos *Vastenmielisten tyyppien lyhyitä haastatteluja* ja sen suomentaja Juhani Lindholm ovat keväällä 2015 ensimmäisen kerran jaettavan Jarl Helleman -käännöskirjapalkinnon ehdokkaana neljän muun laadukkaan käännöskirjan ja niiden suomentajien kanssa.

Sekä Kanava- että Tieto -Finlandia-palkintoehdokkuuteen ylsi myös Hanna Nikkasen ja Antti Järven aidsin tulosta Suomeen kertova *Karanteeni – Kuinka aids saapui Suomeen*.

KUVIA MATKAN VARRELTA

Turun kirjamessuilla

Valovoimaiset kirjailijat Aulikki Oksanen ja Eeva Kilpi kohtasivat Turun kirjamessuilla.

Aulikki Oksanen ja hänen valittujen runojen kokoelmansa *Helise, taivas!* aiheuttivat kuluneen vuoden aikana yleisöryntäyksen niin Turussa kuin muuallakin. Myös Jenni Haukio kävi hakemassa omistuskirjoituksen.

Jo perinteeksi muodostunut Siltalan illallinen Turun Mami-ravintolassa. Yhteislaulua ja osa seurueesta: Teemu Keskisarja, Touko Siltala, Reetta Ravi, Antti Heikkinen ja Aulikki Oksanen.

Sari Lindstén ja Arto Forstén uskaltautuivat kokeilemaan Suomen paviljonkiin tuotua Brain Poetry -kojetta. Runojen sisältö jääköön salaisuudeksi.

Frankfurtin kirjamessut lokakuussa, teemamaana Suomi

Tuomas Kyrön Kunkku-romaanin saksannos näyttävästi esillä Hoffmann & Kampen osastolla.

Oluella, kuinkas muuten. Tammen Outi Mäkinen, Reetta Ravi, Arto Forstén ja Tuomas Kyrö.

Arto Forstén, Sakari Siltala ja Reetta Ravi hilpeissä tunnelmissa matkalla upeaan Frankfurter Hof -hotelliin, johon messuväki iltaisin kokoontui.

”Frankfurter Hofin terassilla Sakari Siltala, Antti Leikas, Sanna Nikula, Eero Suvilehto ja Tuomo Heikkinen.”

Keskikäytävän väentungoksesta päätellen Siltalan standin bileet ovat juuri alkaneet...

Tehokas tiedottaja tekee töitä missä ja milloin vain, myös junassa matkalla Frankfurtin lentokentälle – Reetta Ravi vauhdissa.

Esseistit kohtasivat: Antti Arnkil ja Hannu Raittila puhuivat teoksistaan *Lauantaiesseet* ja *Nollapiste*.

Raimo Pesonen ja Helmi Kekkonen kertoivat romaaneistaan *Metsästäjä* ja *Suojaton*.

Touko Siltala haastatteli professori Matti Klingeä sekä uuden päiväkirjan että muistelmien toisen osan tiimoilta.

Kukapa ei lentoemännistä innostuisi: Tuomas Kyrö ja kaunottaria Arabiemiraateista.

Helsingin kirjamessut lokakuussa

Antti Heikkinen signeeraa valtaisan suosion saavuttanutta teostaan *Risainen elämä – Juice Leskinen 1950–2006.*

Bisquit eli Seppo Ahti ja Aleksi Siltala

Pirkko Saisio ja hänen *Signaalinsa* keräsi messuille suuren yleisön.

Teemu Keskisarjalta ilmestyi syksyllä teos *Tolvajärven jälkeen – suurtaistelun ihmisten historia.* Sakari Siltala haastattelee.

Kustantaja Aleksi Siltala venyy moneen.

Cheerleader -osasto eli Reetta Ravi, seuranaan voimakaksikko Jorma Mahlanen ja Eetu Alvik.

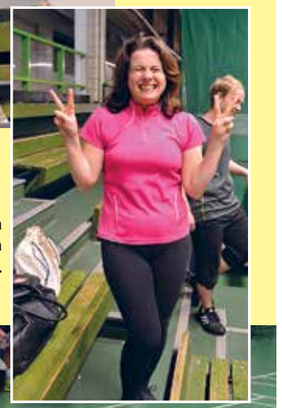

Nemon Nina Karjalainen liekeissä.

Siltalan kuuluisa kirja-alan sulkapalloturnaus 24.4.2014

Arto Forstén ohjeistaa osallistujia.

Lari Mäkelä ja Arto Forstén

Touko Siltalan tyylinäyte

Reilu meininki. Saku Siltala, Teemu Keskisarja, Jarkko Mali ja Pasi Somari

Kellohallin mukava miljöö Sörnäisissä ja lämmin ilma saivat ihmiset istumaan koko illan ulkona. Kuvassa etualalla Aki Ollikainen, Antti Eerola ja Sanna Nikula.

Siltalan syyskauden avajaiset elokuussa 2014

Mirkka Lappalainen, Arto Forstén ja Lotta Anttila

Ihanat kirjailijat ja heidän graafikkonsa: Inka Nousiainen, Helmi Kekkonen ja Satu Ketola.

Arne Nevanlinna ja Sari Lindstén

Graafikot Jussi Karjalainen ja Mika Tuominen sekä kirjailija Tuomas Kyrö

Nina Kiiskinen, Tuula Mäkiä ja Eeva-Kaarina Kolsi

Antti Arnkil ja Reetta Ravi

Aleksi Siltala

Siltalan hilpeä strategiapäivä huhtikuussa huipentui kokkikurssiin

Arto Forstén Siltalan veljesten kannatusjoukkona.

Reetta Ravi

Touko Siltala

Reetta Ravi, Sari Lindstén, Touko Siltala, Arto Forstén

Juicen kirjaston johtaja Saara Koivunen kaatamassa vieraille kuohuvaa. Lämminhenkiset ja mukavat juhlat!

Risaisen elämän upean graafisen ulkoasun suunnitteli Kari Lahtinen, joka tässä ihailee kättensä jälkeä.

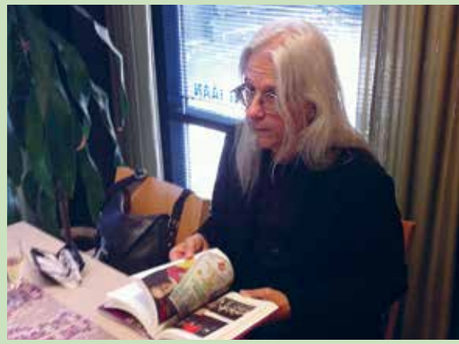

Risaisen elämän julkistamisjuhla Tampereella Juicen kirjastossa 2. lokakuuta

Mikko Alatalo ja Jope Ruonansuu signeerausjonossa.

Jope Ruonansuu toi Antti Heikkiselle lahjaksi taideteoksensa, muiston sekä Juicesta että elämäkerrasta.

Helmi Kekkonen signeeraa romaaniaan *Suojattoman* julkistamisjuhlassa elokuussa. Kuvassa myös Marjo Heiskanen, Anna-Kaisa Inkala, Eva Siltala, Touko Siltala ja Jouni Inkala.

Laura Malmivaaran ottama Aulikki Oksasen muotokuva lahjoitettiin Taiteiden yönä kirjailijatalo Villa Kiveen. Puhumassa Mika Wickström, muotokuvaa kädessään pitää Iiris Haapala. Paneelikeskustelun alkua odottamassa Jukka Pakkanen, Aulikki Oksanen ja Laura Honkasalo.

Antti Arnkil signeeraa esikoisteostaan *Lauantaiesseet* julkistamisjuhlissa Dylan Arabiassa syyskuussa.

Legendaarinen ja rakastettu kustantaja Ville Viksten ja kirjallisuustoimittaja Vesa Karonen Bisquitin teoksen julkistamisjuhlassa Siltalan toimistolla syyskuussa.

Fabio Muzi Falconi (Feltrinelli), Aleksi Siltala ja Ingemar Nilsson (Wahlström & Widstrand) esittelevät kalligrafioitaan Sharjahin kirjamessujen karulla erämaaretkellä marraskuussa 2014.

Aurinkoinen päivä, syysterveiset Siltalan toimistolta!
Aulikki Oksanen, Reetta Ravi, Hanna Pudas, Sari Lindstén ja Arto Forstén.

POKKARIT

Kiasmassa aukeaa maaliskuussa 2015
Robert Mapplethorpen näyttely
http://www.kiasma.fi/en/calendar/robert-mapplethorpe/

Patti Smith
IHAN KAKAROITA
ISBN 978-952-234-256-0
Ilmestyy tammikuussa

Lena Andersson
OMAVALTAISTA MENETTELYÄ
ISBN 978-952-234-298-0
Ilmestyy helmikuussa

Kari Hotakainen
LUONNON LAKI
ISBN 978-952-234-246-1
Ilmestyy maaliskuussa

Odotetut David Foster Wallacen pehmeäkantiset painokset

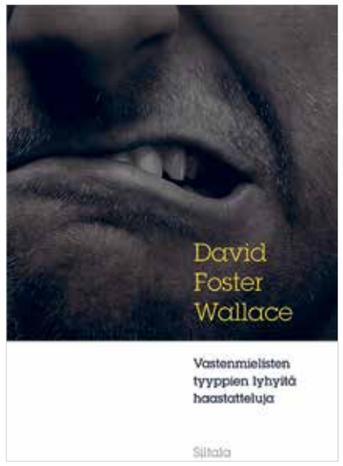

David Foster Wallace
VASTENMIELISTEN TYYPPIEN LYHYITÄ HAASTATTELUJA
ISBN 978-952-234-264-5
Ilmestynyt

David Foster Wallace
HAUSKAA MUTTA EI KOSKAAN ENÄÄ
ISBN 978-952-234-290-4
Ilmestyy helmikuussa

KAUNOKIRJALLISUUS

Bisquit
TAATAMALLISET SÄKEET
Bisquit-pakinat 2004–2014
ISBN 978-952-234-230-0

Helmi Kekkonen
SUOJATON
ISBN 978-952-234-231-7

Pauli Kohelo
KASSAN KAUTTA
ISBN 978-952-234-228-7

Aulikki Oksanen
HELISE, TAIVAS!
Valitut runot 1964–2014
ISBN 978-952-234-233-1

Raimo Pesonen
METSÄSTÄJÄ
ISBN 978-952-234-223-2

Pentti Saaritsa
JULKISET SALASANAT
ISBN 978-952-234-208-9

Pirkko Saisio
SIGNAALI
ISBN 978-952-234-235-5

Lene Kaarberbøl – Agnete Friis
HILJAINEN, HUOMAAMATON MURHA
ISBN 978-952-234-220-1

François Rabelais
PANTAGRUELIN NELJÄS KIRJA
ISBN 978-952-234-227-0

Juan Rulfo
PEDRO PÁRAMO / TASANKO LIEKEISSÄ
ISBN 978-952-234-196-9

SYKSY 2014

Umayya Abu-Hanna
HELSINKI JA UUSIMAA ALIENIN SILMIN
ISBN 978-952-234-244-7

Antti Arnkil
LAUANTAIESSEET
ISBN 978-952-234-218-8

Horace Engdahl
SEN JÄLKEEN SAVUKE
ISBN 978-952-234-192-1

Antti Heikkinen
RISAINEN ELÄMÄ
Juice Leskinen 1950–2006
ISBN 978-952-234-189-1

Pirjo von Hertzen
RAGNI RISSANEN
Elämä lautasella
ISBN 978-952-234-221-8

Teemu Keskisarja
TOLVAJÄRVEN JÄLKEEN
Suurtaistelun ihmisten historia
ISBN 978-952-234-253-9

TIETOKIRJALLISUUS

Eunsun Kim
POHJOIS-KOREA
Yhdeksän vuoden pako-matka helvetistä
ISBN 978-952-234-239-3

Olli Kivinen
SIVIILIEN TORJUNTA-VOITTO
Lauri Kivisen elämä
ISBN 978-952-234-236-2

Matti Klinge
UPPSALASTA PARIISIIN
Tiedettä ja politiikkaa
ISBN 978-952-234-237-9

Matti Klinge
PINAATTI JA SAINT-SIMON
Päiväkirjastani 2013–2014
ISBN 978-952-234-238-6

Seppo Konttinen
LAKIEN SYNTY
ISBN 978-952-234-253-9

Mirkka Lappalainen
POHJOLAN LEIJONA
Kustaa II Aadolfin Suomi
ISBN 978-952-234-242-3

Leena Liukkonen
AATOS
ISBN 978-952-234-225-6

Arne Nevanlinna
ARNE
Oman elämän kintereillä
ISBN 978-952-234-243-0

Rubén Pons
ELÄMÄ KUIN BOLERO
ISBN 978-952-234-224-9

Hannu Raittila
NOLLAPISTE
ISBN 978-952-234-234-8

Markku Saksa
IHMISIÄ JA ELÄMÄÄ MEKSIKOSTA TULIMAAHAN
ISBN 978-952-234-255-3

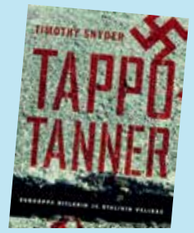

Timothy Snyder
TAPPOTANNER
Eurooppa Hitlerin ja Stalinin välissä
ISBN 978-952-234-222-5

YHTEYSTIEDOT
Kustannusosakeyhtiö Siltala
Suvilahdenkatu 7
00500 Helsinki
tiedotus@siltalapublishing.fi

KUSTANTAJAT
Aleksi Siltala
aleksi@siltalapublishing.fi

Touko Siltala
touko@siltalapublishing.fi

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ
Sari Lindstén
puh. 0400 828 732
sari@siltalapublishing.fi

MYYNTI / MARKKINOINTI
Arto Forstén
puh. 050 4322 292
arto@siltalapublishing.fi

TIEDOTTAJA
Reetta Ravi
puh. 0400 328 300
reetta@siltalapublishing.fi

KIRJATILAUKSET:
Kirjavälitys Oy puh. 010 345 1520
faksi 010 345 1454
kvtilaus@kirjavalitys.fi
tai
Arto Forstén 050 432 2292